

BUDAPESTI CZÉGEK.

TALÁLmányok szabadalmasságát es-
köli mind. államban
Réthy János
nemzetközi mérnöki és szabadalmi irodája,
Budapest, Erzsébet-körút 2. sz. (népszínház
mellett. Legrégibb szabad. iroda. — Telefon.

LATZKOYITS A.
BUDAPEST,
IV. kerület, Váci-utca 22. szám.
Cs. és kir. szabadalmazott fehéremű-gyáros
ajánlja
uri divat- és fehéremű-újdonosságait.

27 éven át
v. állami kórházi
igazgató orvos

gyógyít gyorsan, disre-
tul és biztos sikerrel
minden férfi és női bajt.
Czím: Kardos

specialista,
Kerepesi-ut 6. (kere-
pesi-bazár) I. em. ajtó 2.—
Rendel: d. e. 7—8, 11—2,
d. u. 6—7-ig. Levéiben is.

Magyar Asphalt
részvény-társaság
Budapest, Andrassy-út 30
elvéllalja jótállás mellett
legelőcsöbbsen
asphalt-burkolatok
fektetését és
nedves lakások,
pinczék, stb. gyökeres
száraztatását.
Telefon.

Levélbélyeg-kereskedés
PRÜCKLE J. C.
Budapest, IV., Régi posta-u. 5.
Alapított 1876.
Veszek! Eladok! Cserélek!

Találványok
Nemzetközi
Szabadalmi Irodák
Budapesti
ajánl
és
elhelyez

Gerson Anna asszony
BUDAPEST,
Andrassy-út 21.
(télémelet)

Kinek van szeplője?
vagy bármilyen folt, vagy pattanás az arczán? Az teljes biz-
tonsággal fordulhat annak eltüntetésére végett a **világhírű**
Seraül arczkenőcsöz,
mely nemcsak eltávolít mindenféle bőrtisztálanságot,
hanem az arczbort vakító fehérre, tisztává és üdévé
teszi. — 1 tégely ára 70 kr. — Postán franko küldve
1 ft 5 kr. — Szappan hozzá 1 drb 30 kr.
Kapható Budapesten: **Török József** gyógyszerész ur-
nál és minden magyarországi gyógyszerárban.
Rozsnyay Máttyás gyógyszerész, Aradon.

Villámhárító Villámhárító
kittinó szerkeszt, szolid kivitelű biztosítva, mindennemű czébra szol-
gáló távbeszélő és telefonhoz, valamint villanyvilágítás-be-
rendezéseket és erőátviteli munkákat olcsón eszközöl

DECKERT és HOMOLKA
Gyár: Raktár:
VI., Isabella-utca 33. BUDAPEST, V., Dorottya-utca 3.
Prospektusok, költségvetéseket és képes katalógusokat ingyen.

**Hirdetések elfogadtnak a kiadó-
hivatalban, Budapest, IV. ker.,
Egyetem-utca 4. sz.**

500,000
Zulukaffer

Zanzibárban és Mosambiqneban a napokban meg-
kereszteltette magát mivel a valódi Dr. Spitzer kenőcs
és képaszta használatától fehér bőrt kapott.

Dr. Spitzer Csakis ezen aláírással,
zöld czebulával valódi.
Arzkenőcs — 35 kr.
Mosdó viz. — 40 *
Szalvator szappan — 50 *
Lyoni rizspor — 50 és 80 *

Tisztítják az arczot mindennemű foltoktól, pörse-
nésektől, és szeplőtől és finomítják az arczbort.
Dr. Spitzer arzkenőcse már 50 év óta küldetik szét
az egész világra.

OVÁS! Csakis Dr. Spitzer aláírásával ellátott ké-
szítmények a valódiak, a higany nélküliek, az által-
mas fémetektől szabadok és másféle készítményekért
semminemű felelősséget nem vállalunk. A bőr szá-
pitésekre egyedül áll a cosmetica tarán. Az arcznak,
rövid használata után finom, gyöngéd fehér színt
kölcsönöz, mely semmi más szer által el nem érhető.
Ezért keressék meg saját aláírásával.

Rosenfeld Képaszta
csakis ezen védjeggyel valódi.
3 nap alatt gyöngéd fehér kezek.
1 üvegdozoz 60 kr.

Raktárak Budapesten: Török gyógyszer. király-
utca, Eger nádor-gyógyszertára Váci-körút,
Budai Emil városi gyógyszer. Neruda Kossuth
Lajos-utca, Detsinyi Váci-körút, Detsinyi
fürdő-utca, Mondicht király-u., Molnár és Mo-
ser koronaherezeg-utca, Lux Muzeum-körút,
Petrovics Bécsi-u., és minden gyógyszerárban
és drogeriában. A hol nincs, küldünk directe.
Gyár és postaküldés
ROSENFELD és BALÁS
okl. gyógyszerészek filatszergyára
Budapest, VI. ker., Dávid-utca 9. szám.

Kathreiner-féle
KNEIPP-MALÁTA-KÁVÉT

oly
szívem
isom.

Mindenütt kapható - 1/2 kiló 25kr.

CHINA SERRAVALLO

vassal, a bécsi s számos külföldi
egyetem orvosi tekintélyei mint dr.
br. Kraft-Ebing, dr. Drasche,
dr. Braun nvári tanácsosok és
tanárok stb. által melegen ajánlja.

Néklülőhellen gyengo test-
alkatúaknak és üdülőknek.

**Stvággyerjesztő, idegerősítő és
vászárkó.**
Hét arany és ezüst érem. Több
mint 300 orvosi ajánlat.
Ezen kittinó erősítő szert jó ize
folytán különösen gyermekek és
nők igen szivesen veszik.

Egy félliteres üveg 1 ft 20 kr.
egy literes üveg 2 ft 20 kr.
Mindem gyógyszerárban kapható.
Serravallo-gyógyszertár Triest.
Magyarországi főraktár: Budapest,
Király-utca 12. Török József gyó-
gszertára.

Páris 1889. Brüsszel 1891.
Genf 1889. Kitüntetve Bécs 1891.
1893. Chicago. Magdeburg. London 1893.

Egyetemes gyomorpor
Barella P. F. W.-től Berlin SV., Friedrichstrasse
220, a francziaországi orvosi társulatok tagja.
Orvosilag legjobban ajánlatik. Rendkívül sike-
res, még idült gyomorbajoknál is.
Szállít próbára ingyen, csupán a viteldj meg-
térítése mellett, berlini főraktárából.
Ausztria-Magyarország számára egy doboz 1.80
Raktár:
Budapesten: **Török József** gyógyszer.
király-utca 12. szám.

BUDAPEST,
Gyár
Külső Váci-ut 15-49.
Városi iroda
Erzsébet-tér 10. sz.

ROSEMANN és KÜHNEMANN
GÉPGYÁRA.
Különlegességeit képezik:

I. Koppel Artur-féle keskenyágányú vasutak,
mezőgazdasági, erdőszeti, bányászati, ipari, építkezési
és egyéb czélokra, kézi, ló-, gőz- és villamos üzemre.
A kiállítás köruton közlekedő villamos
vasut a czég gyártmánya, a villamos berende-
zés Ganz és társa czégé.

II. Sodronykötél-, függő-
és sikló-pályák
saját szabad. rendszerünk
szerint.
Képes árjegyzékek és költ-
ségvetések ingyen szolgál-
tatnak.

VASÁRNAPI UJSÁG

24. SZÁM. 1896. BUDAPEST, JUNIUS 14. 43. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG egész évre 12 ft
POLITIKAI ÚJDONSÁGOK együtt félévre — 6 *
Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG egész évre 8 ft
félévre — 4 *
Csupán a POLITIKAI ÚJDONSÁGOK egész évre 5.—
félévre — 2.50
Külföldi előfizetéshez a postalg
meghatározott viteldj is eszandandó.

A KORONA ÜNNEPE.

Az EZREDÉVI ünnepélyek legfényesebb része a
korona ünneplése volt, Szent István kor-
onájának közszemlére tétele, körülhordo-
zása, elvitele az országgyűlésre és azután orszá-
g hódolat a korona fölkennt viselőjének.
Szent István koronája a magyar államiság és
az alkotmány jelvénye, a legszilárdabb kapos
nemzet és király közt. Nem pusztán a hatalom
jelvénye, hanem a nemzet és uralkodó közti
egyetértés megpecsételője. Ezért nagy az erkölcsi
fénye, varázsa; ezért bir oly közjogi jelentőség-
gel, mint egy más király koronája sem. A nem-

zet akarata helyezi e koronát a király fejére, a
ki esküt tesz az ország alkotmányára.
Kilencszázados az ereje és fénye a magyar
koronának. Minden törvényünk az ő oltalma
alatt áll; ezért ha őrző helyéről kivesszik, a ha-
zaftias mély kegyelet ábitattal veszi körül, mint
szentséget. Kilencszáz év tanulsága és intése
szól e koronából.
Most is mintha elmúlt századokat ébresztett
volna föl. Daliák, deli leventék veték körül és
kisérték páncélban, párduczos kaezagányban, a
kelet pompaszerező ragyogásában, s ott vonul-
tak el tündöklő, szemkápráztató fényben, mint
a korona kísérei, őrzői, ezer fényes alak lóhá-
ton, fegyveresen. Százerek sokasága közt vitték

örömrivalgó, újjongó sokaság közt, mely az életre
szólított múltat és a nemzeti életet biztosító
eréklyeket együtt látva, lelkes érzésekkel eltelve
hajolt meg hazájának e főfő kincse előtt.
Fejét meghajtva üdvözölte a magyar a kor-
onázás jelvényeit. Nincsen is a história által oly
megszentelt korona, mint a magyar nemzeté,
mely fölötté ragyog annyi század óta, s csak
olykor borult rá múlt felhő. Mindig nagy ün-
nep, ha előveszik. Az egész nemzet összegyűl
akkor, mert Szent István koronája az egész
nemzetet hívja tanuságtételre, mikor királyko-
ronázás vagy más kivételes nagy ünnepély al-
kalmából kiemelik jól őrzött helyéről.

A KORONA ÁTSZÁLLÍTÁSA A KIRÁLYI PALOTÁBÓL A MÁTYÁS-TEPLOMBA. Erdélyi pillanatnyi fényképe.

Junius 5-ikén reggel bontották ki a koronázási jelvényeket zárt vasas ládát. Tizenhat esztendeje nem érintették. Akkor is csak megvizsgálták, a teremből ki nem hozták. A tudományos Akadémia kérelmére engedte meg a felség, hogy a koronát és a koronázási ereklyéket tisztesen megvizsgálhassák, szakemberek leírhatják és lerajzolhassák pontosan. Most ünnepélyes volt a felnyitás. Az országgyűlés küldöttséget választott, a főváros polgármestereit és tanácsosait küldte oda. Megjelentek a koronaőrök, a magyar udvari méltóságok, a hercegprímás, a miniszterelnök, ő felsége nevében pedig Tisza Kálmán és herceg Esterházy Pál. A középső zárt azonban nem tudták felnyitni, hiába próbálta lakatos is. A szekrényt tehát föl kellett feszíteni.

Egész Budavárát ellepte a sokaság, hogy lássák, mikor a koronát a királyi palota kápolnájából átviszik a koronázási templomba. Mária Terézia korából való, lágyan ringó, kristály oldalú hintóban helyezték el az ereklyéket. Hat fehér mén vonta a hintót. Mindent jól lehetett látni benne. Hasonló hintóban ültek a koronaőrök és ő felsége megbízottjai. Elöl katonaság haladt, utána az országgyűlés küldöttségei hintókban, szután a többi díszfogatok, melyek közül igen kivált a primásé. A korona előtt az érzsikasok és alabárdos koronaőrök csapatja haladt; utána az ország első méltóságainak fogatai. A menetet ismét katonaság zárta be, mely után még a tornaversenyen Budapesten időző vidéki tanuló ifjúság egyenruhában s zászlókkal s utánuk az összes budapesti tanuló ifjúság négyes sorokban csatlakozott a menethez. A harangok az egész városban zúgtak.

A koronát és a többi jelvényeket a Mátyás-templomban az ország főpapjai fogadták, s az oltár előtt állított mennyezetes emelvény alatt helyezték el. Azonult három napig megvizsgálhatta a közönség is. Tódult is, hogy láthassa. A koronaőrök pedig mellette maradt, a két koronaőr pedig felváltva volt jelen.

Mig a korona a Mátyás-templomban közszemlére volt kitéve, Budavárnak még egy másik ünnepélye ment végbe. Junius 6-ikán délelőtt a király letette az új királyi palota alapkövét. Több éve már, hogy megkezdtek az építést a krisztinavárosi oldalon, de előbb nagy munkát kellett végrehajtani, míg a palota építéséig eljuthattak. Lebontották a fehérvári kaput, a bástyák egy részét, s a várba vezető pompás széles utat építették, mely méltó legyen egy királyi palotához. Az új palotának pedig elég helye nem lévén, a hegyoldal meredekét használták föl olyformán, hogy lent a mélységben kezdték el az alapfalak építését. Négy emeletnél is magasabb az a faragott kőből épült alap odág, a hol már egyforma vonalba jut a váruddal. Ott kezdődik aztán a földszintje. Ha majd elkészül az új palota, akkor a mostani palotát alakítják át; azt is megmagyobbítják egész a gózsiklóig; hozzá veszik az egykori szertár-palotát is, a hol különben most is már az udvari konyhák vannak. Hauszmann Alajos mtegyetemi tanár vezeti az Ybl tervei szerint folyó építkezéseket.

A június 6-iki alapkövetételre már megérkezett a főherczegek egy része, a főherczegnők közül pedig Izabella főherczegnő és a király unokája, Augustza főherczegnő. A meghívott előkelőségek a díszes sátor körül gyülekeztek, melyet az épülő palota előcsarnokánál állítottak föl. Ott volt elhelyezve a négyoszloplát alapkövet az csiga-készülékkel, melyen helyére leboosathatták, s a szertartáshoz szükséges egyéb kellék, többi közt az ezüst kalapács.

A király pontban tíz órakor érkezett gyalog a királyi palotából, s a miniszterelnök üdvözölte, mire azonnal megkezdődött a szertartás. *Tarkovics* államtitkár, mint az építési bizottság tagja, felolvasta az alapköve helyezéséről pergament okiratot, mely e szavakkal kezdődik: «Mi első Ferenz József», és röviden elmondja, hogy az ezredik évfordulón tételük le az alapkövet, hogy az elmúlt idők történeti eseményei által megszentelt eme helyen emelkedjék a fejedelmi otthon. Isten áldását kéri a felség a hű magyar nemzetre és a királyi lakra. Ő felsége aláírta az okiratot, hasonlóképpen a miniszterek, főpapok, egyéb méltóságok. Aztán ércdobozba helyezték, beillesztették az alapkövet. Ekkor ő felsége az alapkövhöz lépett, az ezüst kalapácsal háromszor ráütött; követte a primás, a miniszterelnök, a főherczegek, a miniszterek, az előkel-

ségek. Az alapkövet Hauszmann tanár intésére a pallérok helyére illesztették, s ezzel az ünnepély véget ért.

Junius 7-ikén hódoló küldöttségeket fogadott a felség. A magyarországi és horvátországi főispánok diszmagyarba öltözve, hosszú kocsisorban vonultak föl Budavárba. Majd a főváros polgármesterei és tanácsosai következtek három díszhintóban. Ezeket a főváros most készítetté hasonló ünnepélyekre. Az ország is készítetté egyet a képviselőház elnöke számára és Szilágyi Dezső elnök ezt használta a junius 8-iki menetben. A főispánokat a miniszterelnök, a horvátban és Josipovich horvát miniszter vezették a király elé, s a miniszterelnök kérte a királyt, fogadjja szívesen Szent István birodalma legrégibb intézményének, a főispánokak hódolatát. Ő felsége a legmelegebb szavakkal válaszolt, mikor a közigazgatás fontosságát emelte ki, s fölhívta a főispánokat, hogy ne csak a népesség és ország érdekében karolják föl nemes feladatukat, hanem az ő meglegedésére is, mert csak népei meglegedésében és boldogságában találja föl legfőbb boldogságát. Viharosan megjelentek e szavakat. Hasonló melegséggel válaszolt a király a főváros küldöttségének, melyet Ráth Károly főpolgármester vezetett. A király megemlékezett a főváros fényes multjáról, hatalmas emelkedéséről és szilárd hitét fejezte ki, hogy «e szeretett otthonában mindig csak kellemes napokat fog tölthetni».

Junius 8-ika volt a nagy nap, az 1867-iki koronázás évfordulója, mikor a nemzet a legünnepelesebb alakban járult a trón elé, hogy kifejezze hódolatát az alkotmányos király előtt. Ekkor nyílt meg az új országház, melynek első ülésére pompa közt vitték el a koronát, onnan pedig visszazsállították a királyi lakba, hol ő felsége az országgyűlés küldöttségét fogadta, s üdvözlételre történeti fontosságú beszéddel válaszolt.

Minden törvényhatóság lovas bandériumot küldött fel az ünnepre. Ezek nagy része történelmi emlékü fegyverzetet, öltözetet öltött. Nyolczvankilenc törvényhatóság banderiuma vonult ki, a mi ezer főnyi festői lovasságot tett. A törvényhozás tagjainak egy része is lóra ült, s a régi magyar viselet kimeríthetetlen változatát, szingzagdságát, fényét mutatta. Külön és impozáns alakjai voltak a menetnek a zászlóvivők, egy-egy főúr mindenik, kik az országrészek s az egykori tartományok zászlóit vitték a menetben. Hozzá csatlakozott a menethez a főpapság és magánosok díszfogata, mindenik magában is egész látványosság. Így vitték körül a testvér fővárosban a koronát és a többi jelvényeket. Kora reggeltől délutánig tartott, míg a menet megtette az utat. A lovasok hét órát ültek nyeregben.

Soha szebb képet nem mutatott, szebb látványt nem nyújtott még Budapest, s azt hiszszük, olyan szemképrázató fényre, délcze megjelensre nem is képes más nemzet, mint a magyar. A fényes, festői viselet és a fegyver a magyarnak történelmi tulajdona. Mint lóra termett nemzet ünnepélyes megjelenésében nem nélkülözheti a paripát. A tollas kuesma, a vállra vetett mente vagy kacagány, az egész öltözet, melynek a fegyver elválaszthatatlan része, csak lovon ülve érvényesül igazán. Bárhol rendeznek ünnepi díszmeneteket, azoknak nincs meg sehol se az a rendkívüli fénye, se az a délcze, férfias szépsége, mint mikor a magyarok lovaveszik régi nemzeti viseletüket, felöltik családi kinstárok ekességeit. Akkor csakugyan elővárásosjak a múlt idők fényét, a lovagi kor leventéit. Ezt másképpen, mint lovon, el sem képzelhetni. A külföldön rendezett nagy menetek mindig igen tarkák, komponáltak színpadias tetszelgéssel, utánzótt fényvel, és a mi fő, a nemzeti jellem nem válik ki belőlük. A lóra ült magyar ember azonban rögtön tökéletesen magyar.

Junius 8-án korán reggel igyekezett mindenki helyet foglalni. Pedig nagy útvonalra terjedt ki a menet. A hol őrök telek, vagy nagyobb tér volt, ott mindenütt tribünöket állítottak, sok helyen oly óriási faalkotmányokat, melyeknek lejtősen haladó felső padosorai már három emeletnyi magasságban álltak. Külön tribünök épültek a városi tisztviselők és hatóságok tagok számára, a képviselőház tagjainak az Alkotmány-utczában, a diplomáciai testületnek az országház előtti téren. A hol csak kisebb tribünök számára kínálkozott hely, azt sem vetették meg a vállalkozók. Kapualjakat, boltajtókat is átváltoztattak nézőhelyekké. Mindezt azután csakhamar eltele a tarka sokaság, leginkább hölgyek. Az egész óriási útvonalat a világos nyári öltözetek, virágos kalapok, sok színű napernyők szegélyezték; a színek rendkívüli tarkaságában pedig benne a megszámálhatatlan sok szép asszony és leány arca. Az erkélyek és az ablakok is ellepe mindenütt. A házakon pedig lobogók, szőnyegek, lombfüzérék. A lengő zászlók szárnyai mintha elröpíteni akarták volna a házakat, az egész várost, a Margithidat és Lánchidat.

Az utcák két oldalán sűrű sorokban helyezkedett el a tömeg. A menet útja a legszelebb útvonalon vitt végig, a hol 10–15 sor ember még nem csinált nagy torlódást. De az utak keresztelésénél sűrűn meggyűlt a tömeg. Ilyen helyeken lovas huszárak álltak. Az egész vonalon végig pedig gyalog katonaság ritka sora húzódott el, megadva a tömeg számára a határszél, melyet nem is bontottak meg. A nyugati pályaudvar előtti térségen azonban egészen megtorlódott a sokaság, s itt folytonos tolongás volt. A budai oldalon kényelmesen lehetett látni mindenhol, de a pesti részen is bebizonyult, hogy a tribünök drága ülőhelyeit, a tapasztalat nem indokolta. Mindenki láthatott, mert az óriás tömeg megfelelő területen helyezkedhetett el.

A menet érkezésének ideje szerint egyik részen előbb, másik részen később kellett elhelyezkedni a közönségnek, mert a közlekedést meghatározott időben elzárták. De mindenki helyen egy pár óra mult el addig, míg a nagy-szerű menet megérkezett.

Az utcákon ételt, italt, hűsítőket árultak mindenfelé. A tribünök alatt vendéglőket rendeztek be. Az utcaszéleken létrákat, asztalokat, állványokat tilos volt elhelyezni, s de az utcakörökben annál több támadt, a mely helyeken egész kocsi-tábor gyűlt össze, hogy nézőhelyül kínálkozzék.

Kora reggel gyülekeztek a bandériumok a *Vérmezőn*; itt álltak sorba, betürend szerint, de legelől Budapest. A lovasokat, fulajtárokat, csatlókat is említenünk kell, mert egyet-egy úri lovasnak, hintónak egész külön kísérete volt, gyalog és lovas.

Kilencz órakor rendezkedett el a festői tábor. Minden banderium bizonyos távolságban következett a másik után, s így kényelmesen szemügyre lehetett venni. A *Vérmezőn* egy-két lovas kiesett a nyeregből. A régi Szerbia sárga lobogójával is lehanyatlott egy perczre gr. Keglevich István, de azonnal rendbe hozta nyugtalankodó paripáját s szilárdan megülte a menet befeljezéig. Vasvármegye egyik banderistája azonban komolyabb sérüléseket szenvedett, mert a ló fejbe rugta.

A menet legelején heroldok álltak föl, ezüst harsonnákkal. Időnként közbe-közbe régi magyar induló hangjai szölgáltak meg.

Perczel Dezső belügyminiszter vezette a banderiumot, két mentében, fehér kanyar, kezében buzogánnyal. A menet lassan kanyarodott föl Budavárba a szép nagy úton, hogy legelőször is a királyi elötte fejezze ki hódolatát.

Ez alatt fent a várban is több főúri banderista, díszhintó gyülekezett, hogy csatlakozzék a menethez. A főpapok hintái is itt sorakoztak. A hercegprímás hintaja elé hat fekete ló volt fogva, és hosszú fürtű szőke csatlósok lépdeltek jobbról balról. Maga a hintó egykor József nádoré volt. A várban is sok ezer néző gyűlt össze.

A királyi palota oszlopos erkélyét arany szegélyű piros bársony takaró borította. Kilencz óra után megjelent az erkélyen *Szefánia* özvegy trónörökösné diszmagyarba öltözve leányával,

a kis *Erzsébet* főherczegnővel és királyunk fivérével, *Lajos Viktor* főherczeggel. Pár perczcel később jött ki a király, a kit az egybegyűlt közönség kalaplegetéssel üdvözölt. A következő pillanatban kilépett a királyné is, fekete ruhában, de szintén magyarosan öltözve. Ugy *Stefánia*, mint *Erzsébet* főherczegnő kezét oszlokokat a felséges asszonynak. Megtelt ez után a jobb és baloldali balkon is csakhamar. Az erkélynek a nézőtől jobbra eső részén foglaltak helyet változatos csoportban *Izabella* főherczegnő fehér gyönggyel díszített pompás diszmagyarban, *Jenő* és *Rainer* főherczegek, *Frigyes* főherczeg, *József* főherczeg, *József Agost* főherczeg dragonyos egyenruhában, *Augusta* főherczegnő fényes magyar díszben, zöld bársony mentével, *István* főherczeg tengerész egyenruhában és *Lujza* kóburgi herczegnő. Az erkélynek a nézőtől balra eső részén foglaltak helyet *Ferdinánd* toskanai nagyerchezeg és neje, fia *Lipót Ferdinánd*, *József Ferdinánd* és *Péter Ferdinánd* főherczegek, *Ferenz Salvaor* főherczeg, *Károly István* főherczeg, *Mária Terézia* főherczegnő és *Koburg Fülöp* herczeg.

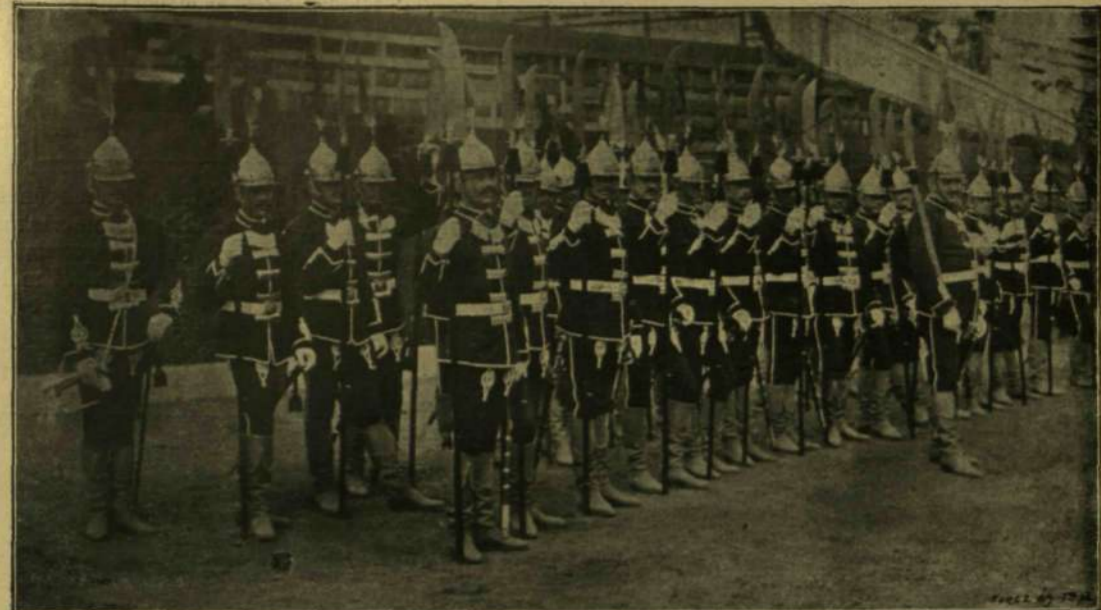
Szemben az erkélyvel az új palotaszárny építésénél díszes sátor alatt tribün volt fölállítva, a diplomáciai kar tagjai, a főkonzulok, konzulok, továbbá a közös kormány tagjai, miniszterek, tábornokok és más előkelőségek és családtagjaik részére.

Még a menet föl sem tűnt, mikor az udvar elfoglalta helyét az erkélyeken. Nem sokára azonban megszölgáltak a heroldok hangos kürtjei, s a következő pillanatban a vörös nadrágos, zöld dolmányos heroldok is előtűntek, s kezdett kibontakozni a *Szent György*-térrel maga a menet. A nap fénye épen szemközti áradt a rendkívül szép látványra, mely nyugodtan közeledett, s perczről perczre elragadóbbá lett. A fölsegésnél félségsébb díszruhák, a ruházatokon és a löszerszámokon ezeket és százezeret érő drágakövek, a szebbnél szebb lovak olyan látványt nyújtottak, a minőt semmiféle képzelet sem alkothat. Gyönyörrel, igazi meglegedéssel nézte az ósz király e szemképrázató látványt.

Az egész menet megkerülte a palota előtti térséget. Perczel miniszter, a menet vezére, a király előtt tisztelgésül háromszor magasra emelte buzogányát; ugyanott minden lovas csoport meghajította zászlaját. Régi, tépett zászlók is voltak azok közt, nagy idők tanúi. A tizenegy zászlós úr is meghajította az országos zászlókat. Az egykori *Erdélyország* zászlaja *Bethlen András* gróf, *Bulgária* vörös lobogója *Telesi József* gróf kezében volt, *Kumania* zöld zászlóját *Csáky Zenó* gróf, *Lodomériádé* ifj. *Szchenyi* Imre gr., *Galiciádé* Esterházy Mihály gróf vitte. A szerb diplomáciai felszólalásra okot szolgáltatott vaddisznó-fejes szerb zászlót gr. *Keglevich* István lengette. *Bosznia* zászlóját gróf *Andrássy Géza* vitte, *Szlovniádé* *Pálffy Miklós* herczeg, *Horvátországé* *Pejaheovich* Tódor gróf, *Dalmáciádé* *Nádasdy Ferenz* gróf, *Magyarország* zászlaját *Vay Béla* báró, a főrendiház alelnöke, a kit lelkesen éljenek az egész úton. Ő felsége katonas köszöntéssel fogadta az üdvözléseket. Aztán érkeztek a díszkocsik, a miniszterek, főpapsággal, a képviselőház elnökével, főurakkal. A gyönyörű menet egy óra alatt vonult el a királyi család előtt, s visszafordulván a merről jött, most már a Mátyás-templom elé ment, hogy elkisérje onnan a koronát.

A koronaőrök csoportja állt a templom előtt, s ott várt a kristály kocsi is, a korona elhelyezésére. A templomok harangjai zúgtak. A korona őrzésével megbízott méltóságok, az országgyűlés küldöttsége hozták ki a koronát. A koronát vivő hintóhoz hasonló hintóban foglaltak helyet a király megbízottjai és a két koronaőr, nyomban követte a koronát, mely előtt az alabárdos koronaőrök haladt. A menet elejére egy század huszárság csatlakozott, végül pedig honvéd huszárság zárta be.

A menet végig ment Budavárán, ki a Bécsi-kapun, le a Margit-hid felé. A közönség eljenzése töltötte be a levegőt. A koronát pedig néma kegyelettel, meghajolva, kalaplevéve fogadta. Ünnepélyes és megható volt ez és az egész hosszú úton ismétlődött újra és újra. A menet a Margit-hidon és Lipót-körúton már egész hosszában kibontakozhatott.

A KORONÁORSÉG CSAPATA A KORONA ÁTSZÁLLÍTÁSÁNÁL.

Erdeji fényképe után.

Az új országház előtti hely lett a főváros igazi nagyvárosi tere; tágas és monumentális épületek veszik körül. Egyik oldalán az új országház roppant terjedelmű, méltóságos épülete. Vele szemközti a Kuria és királyi tábla hatalmas palotája, két sarok-tornyával, szobordiszeivel; e mellett a földmivelési miniszterium palotája. A négyoszlopu tér másik két oldala még beépítetlen, ott régi házak látszanak. E téren tribünök álltak. A térségnek csak a szélét szegélyezte közönség, maga a tér szabadon volt tartva a banderium számára.

Tíz óra óta érkeztek már az új országház főbejárata elé a hintók a képviselőkkel, főrendiúton vissza a várba, a királyi palota elé, a hol a koronázási jelvényeket bevitte a kihallgatási terembe a két koronaőr, a király megbízottjai és az országgyűlés küldöttségeinek kíséretében.

Most a visszahelyezés tényét jegyzőkönyvbe foglalták és a jegyzőkönyvet valamennyi jelen volt aláírta. A koronát rejtő ládát pedig a törvényosztály személyiségek pecsétjével látták el. A király pecsétjét gr. Szapáry Géza udvarmester tette föl. A drága kincseket csatlósok vitték a koronaterembe.

A banderiumok ez alatt levonultak a *Vérmezőre*, a hol széteszöltek; a lovakat átadták a csatlósoknak, ők magok pedig kényelembe helyezkedtek, a mi nagyon is rájuk fért, majd pedig kocsikon tértek szállásaikra.

A törvényhozás tagjai d. u. 2 óra után a királyi trónteremben gyűltek össze, s félkörben állottak föl a trón előtt.

Az uralkodó család tagjaival és az udvari méltóságoktól környezve jelent meg a királyi pár s foglalt helyet a trónon a leglelkesebb üdvözlés közt.

Az országgyűlés nevében Szilágyi Dezső elnök remek beszéddel üdvözölte a királyt. A király meg szavakkal válaszolt. Belsőbb érzelmeséggel és hévvel a magyar király már századok óta nem beszélt a nemzethez. A király magasalt a magyar nemzet erejét, lángoló hazaszerettségét, államfenntartó képességét.

Mig a történelmi följegyzésére méltó jelenet végbe ment, a gellérthegy fellegvár ágyúi dörögtek; majd a Dunán horgonyzó Szamos nevű monitor érzetorkai szóltak meg. Az egész városban hallani lehetett a királyi szavak eme dörög-kíséretét. De a királyi szavakat a villám röpítette szertesét, mindenfelé a művelt világban.

Az országos díszülés rövid volt. Az elnöki helyet gr. Károlyi Tibor, a főrendiház alelnöke és Szilágyi Dezső, a képviselőház elnöke fog-

A MAGYAR SZENT KORONA TISZTELETE ÉS A MAGYAR KIRÁLYI UDVARTARTÁS.

Ezredévi ünnepélyeink legfényesebb részéi voltak azok a diszertartások, melyek Szent István koronája átszállításától és közszemlére vételétől a hódoló küldöttségek ragyogó menetét, ritka pompájú ünneplése emelték a korona kultuszával kapcsolatos közjogi cselekményeket. Benne van ezekben a magyar nemzet mély és kegyeletes hódolata államiségének örök jelvénye iránt, benne az alkotmányos királyi hatalom ősrégi hagyományában gyökerező tekintélye s benne a nemzeti egység hatalmas jelképezése. Szent koronánk viszontagságos sorsából erőt és bizalmat merít a hazafias kebel Magyarország jövőjéhez s egyúttal lelkesedést tanul az évszázadok nagy történeti példáiból, melyek annyi dicső küzdelem között tartották fenn ezt a nemzetet.

Ez a kifogyhatatlan kegyelet hatja át a magyar nép minden rétegét, valahányszor ihletett szívvel koronája elé járul, melynek élő tagjaül érzi és vallja magát. Ez a gondolat emeli fényes országos ünnepélylő a korona kitételével egybekötött cselekvényeket, melyek a nagy hódoló diszmenettel értek véget.

Tulajdonképen a királyi ékességek vitele az ország bároinak volna a tiszte, a kik közül a kis keresztet a főkamrás, Szent István kardját a főpohárnok, az arany almát a horvát bán, a királyi páleázát az országbíró s magát a koronát a nádor szokta volt vinni, valamennyit aranyos vankosokon. A mi az ország tiz, illetőleg az erdélyivel tizenegy zászlaját illeti, azt minden koronázásakor újból szokás készíttetni, mivel azokat mindig annak ajándékozták már ősidőktől fogva, a ki azokat a koronázásakor vitte.

Azonban ma már nemcsak az ország zászlóinak van a korona átszállításánál szerepe. Ezuttal még az országgyűlés két háza által önkéntes jelentkezés után kirendelt főnemesi családok diszhintói is csatlakoztak a koronát kísérő menethez. A koronát rendszerint a vasas ládában szállítják a kitétel helyére, s ez átszállításnak a nagy közönségre nézve hozzáférhetetlen része, t. i. maga a korona kivétele is érdekes szertartással megy végbe.

Régi szokás szerint ugyanis a korona kivételénél való tanúskodásra a koronaörökön kívül még két püspök, két országzászlós, két főnemes és hat nemes (újabb közjogunk szerint két főrendiházi s hat képviselőházi tag) rendeltek, valamint a királyi jelvényeknek levételére is négy főrendi és négy nemes. Ezek a koronaörökkel együtt felmenvén a királyi várba, mindennek előtt felnyitatták a korona őrző helyének, a «korona-terem»-nek az ajtaját, s meggyőződnek a felől, hogy épségben vannak-e az utolsó koronázásakor az ajtóra ráütött pecsétek.

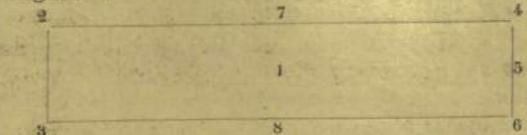
Ekkor az után az első koronaőr e szavakkal fordul a jelenlevőkhöz: «Kivánják-e, akarják-e a koronázási szertartást tartalmazó láda felnyitását, s a koronázási jelvények kivételét?» A jelenlevők «kivánjuk, akarjuk» szóval felelnek, mire a vasas láda felnyitattván, a szent korona és a többi jelvények kivételnek megvizsgáltatnak s rendeltetési helyükre szállítottatnak, a hol aztán fölváltva most az egyik, majd a másik koronaőr örködik fölöttök. A koronát vivő menetben a kincseket vivő diszhintón ülnek a királyi kinevezett biztosok hátul, és a koronaörök elől, két felől pedig a koronát vivő koei mellett a korona vizsgálatára kirendelt személyek haladnak.

Ugyanílyan rendben vitetik vissza is a korona a kitétel után, a mire a parancsot rendesen ő felvége a király adja meg s az elzárásnál ugyanazok a szertartások ismétlődnek, mint a kivételnél.

A vasas ládára a mostani alkalommal szegezett s lepecsételt deszkán a hivatalos pecsétek következő sorban következnek egymás után:

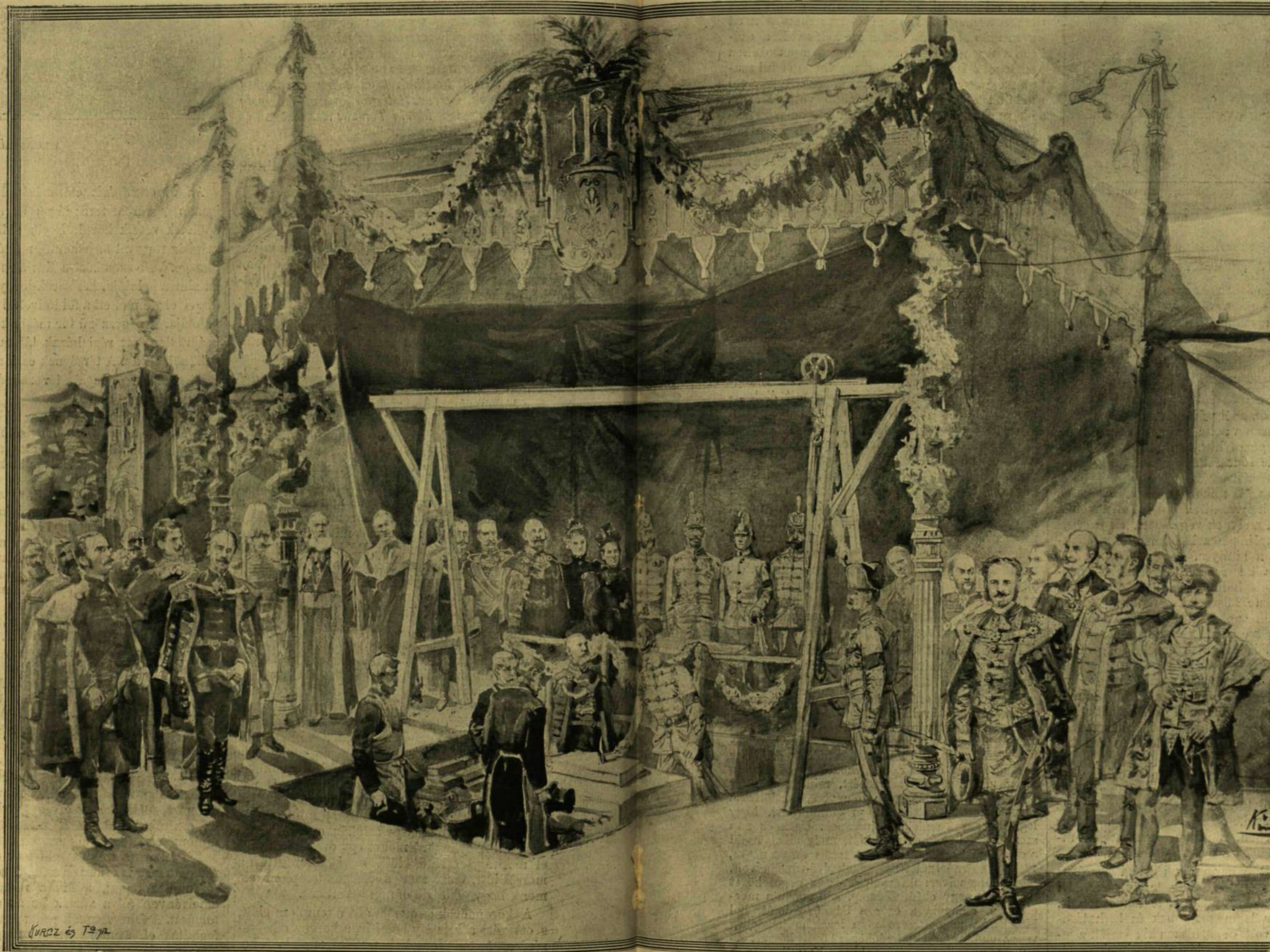
1. a király pecsétje,
2. az első királyi kinevezett biztosé (hg. Eszterházy Pálé),
3. a második kinevezett biztosé (Tisza Kálmáné),
4. Vaszary Kólos primásé,
5. a főudvarmesteré (gr. Szapáry Gézáé),
6. a nádorispáni hatáskört jelenleg a törvény alapján gyakorló m. kir. miniszterelnöké (Bánffy Dezso báróé),
7. az első koronaőré (Szlávy Józsefé),
8. a második koronaőré (br. Radvánszky Béláé).

A pecsétek elhelyezéséről az alábbi rajz nyújthat fogalmat.

A régi magyar királyi udvartartás fényének elhomályosulása óta már csak a koronázásakor és a koronát illető ünnepélyekkel kapcsolatos szertartásoknál találkozunk az országbarói mé-

nálja. Feladata a koronázó jelvényekre vonatkozólag arra szorítkozik, hogy ő viszi a királyi páleázát. Közjogi hatásköre azonban régebben nagy és fontos volt. Ő volt az ország főbírója, ő szokta a királyi udvar elé, vitt pereket megvizsgálni, a királyi jogokat képviselni, azok eredetét földeríteni s hivatalától való megfosztás terhe alatt köteles volt a nádorispán halála után egy esztendő alatt még a király akarata ellenére is országgyűlést hirdetni s akár személyesen, akár ítélőmestere által, de állandóan felső Magyar-

A KIRÁLYI PALOTA ALAPKÖLÉTELEI ÜNNEPÉLYE. — KIMNACH LÁSZLÓ RAJZA.

országban lakni. Fizetés régen 2000 frt járt e méltósággal s hatáskörének megfelelően mindig a legérdemesebb főurakkal tölthetett be. Horvátország bánjának, a harmadik országbarónak ma már élő jog alapján is részletesen szabályozott kormányzati és nem csupán szertartási hatáskörét eléggé ismeri mindenki; de helyén való itt megjegyezni, hogy régen ez volt a legjobban — legalább is évi 12,000 frttal — javadalmazott országbarói állás. E tekintetben az ellenkező vélelet képviseli a főtárnokmesteri méltóság, (ma gr. Zichy Ferencz) melylyel egybe volt kötve a királyi kincstár gondozása, az arany-, ezüst-, réz- és sóbányákból folyó jövedelmek kezelése, a pénzverésre, a korona-

országban lakni. Fizetés régen 2000 frt járt e méltósággal s hatáskörének megfelelően mindig a legérdemesebb főurakkal tölthetett be. Horvátország bánjának, a harmadik országbarónak ma már élő jog alapján is részletesen szabályozott kormányzati és nem csupán szertartási hatáskörét eléggé ismeri mindenki; de helyén való itt megjegyezni, hogy régen ez volt a legjobban — legalább is évi 12,000 frttal — javadalmazott országbarói állás. E tekintetben az ellenkező vélelet képviseli a főtárnokmesteri méltóság, (ma gr. Zichy Ferencz) melylyel egybe volt kötve a királyi kincstár gondozása, az arany-, ezüst-, réz- és sóbányákból folyó jövedelmek kezelése, a pénzverésre, a korona-

városokra, falukra s majorokra való felügyelet. Járt pedig a tárnokmesterek, mindezért 1600 forintja, természetesen a pénzverésből eredő jövedelmeken kívül.

Eredetere nézve a nádori méltósággal majdnem egyidejű, minden esetre legrégebb a többiek közt a főajtónálói tisztség, melyről Istvánffy tesz először említést, a ki szerint midőn Kálmán király a Galiciából s Lodomériából bevándorolt új lakosok számára Oroszfalvát alapította, ezeknek oly kiváltságot adott, hogy minden

szereleseinél főfelügyelője. Régen ők szállásolták el az országgyűlésre fölsereglett rendekét is, ők szabták meg az étel és ital arát s a koronázásokon kivont karddal haladtak a királyi javaslatokat az országgyűlés elé vivő királyi biztosok előtt.

Kevesebb feladat jutott a főpohárnoknak (gr. Festetics Tasziló) s a főasztalnoknak, bár emennek elég gondot adott a királyi konyhák élelmelet ellátása, a királyi szakácsok, kukták, mészárosok, vadászok feletti felügyelet, valamint a

A MAGYAR TANULÓK ORSZÁGOS-TORNAVERSENYE.

Immáron harmadszor esett meg, hogy hazánk középiskoláinak tanuló ifjúsága a főváros lakói közé gyűlt össze, hogy bemutassa a testi nevelésben való haladottságát; és e téren nemes versenyre keljen egymással. Először 1891-ben történt, midőn gróf Csáky Albin, akkori közoktatásügyi miniszter kezdeményezésére — sok kétség és kevés remény között — az első országos tornaversenyre, a magyar középiskolai ifjúság Budapesten összegyűlekezett s ez alkalommal 95 középiskola, mintegy 2800 tanulóval volt képviselve. Az ekkor felmutatott eredmény minden tekintetben kielégítő s a jövőre nézve biztató volt, csak a rendezés volt még — mint minden kezdeményezésnél — kissé nehézkes; de az ifjúsági tornaversenyek eszméje határozottan üdvösnek s az ifjúság testi és szellemi nevelésére nézve egyaránt hasznos intézkedésnek bizonyult.

A második ifjúsági országos tornaversenyt csak két évvel később — szintén Budapesten — tartották meg 1893-ban, mivel úgy látszott, hogy az évenkénti országos tornaverseny előkészületei az évi tanulmányi időből sokat elvesznek s egyúttal a Budapestre való utazás költségéi is, különösen az ország távolabbi részeiben lakó tanulókat súlyosan terhelik. Ez alkalommal a tornaversenyen az ország minden részéből 52 középiskola, 2300 tanulóval volt képviselve. A rendezés most már sokkal jobban sikerült s a közel harmadfélezernyi tanuló ifjúság gyakorlati nemcsak érdekes látványt nyújtottak, hanem a szakértő szemlélők teljes elismerését is kivívták.

Ugyanekkor azonban kívánatosnak látszott az országos tornaverseny decentralizálása, hogy abban a vidéki tanuló ifjúság közül ennél többet vehessenek részt, mert az összesen mintegy 44 ezer főre rúgó magyar középiskolai tanuló ifjúság közül az országos tornaversenyben résztvevő 2—3 ezer tanuló ifjú, az összességhez képest mégis csak kevés volt. Ez a körülmény bírta rá gróf Csáky Albin; akkori közoktatásügyi minisztert arra, hogy a Budapesten tartandó országos tornaversenyeket megszüntessék s a középiskolai tornaversenyeket kerületek szerint, a kijelölt kerületek valamelyik alkalmas városában rendeztesse. Így módon tartották az ú. n. kerületi tornaversenyeket, az 1894- és 1895-iki években, az ország különböző vidékein fekvő négy városban, melyekre csak a kijelölt kerületek középiskoláinak tanuló gyülekeztek össze.

Eme kerületi tornaversenyek sikerét legjobban az bizonyítja, hogy az azokban résztvevő tanuló ifjúság száma 1894-ben 3180, és 1895-ben 3850 volt.

A kerületi tornaversenyek szervezésekor azonban a közoktatásügyi miniszterium mindjárt kimondta azt, hogy 1896-ban, az ezredévi ünnepélyek alkalmával, az ország fővárosában ismét egy országos ifjúsági tornaverseny tartásának, mely alkalmas módon a többi ezredévi ünnepélyek sorozatába is beilleszthető legyen. Kívánatos volt az azért is, hogy ez alkalommal a vidéki középiskolai tanuló ifjúság az ezredévi országos kiállítás is megtekinthesse, s ezzel az országos tornaverseny a haza jövőjét képviselő tanuló ifjúságra maradandó hatást tegyen.

A tornaversenyben résztvevő vidéki középiskolai tanuló ifjúság nagyszámú május 31-én délután és este érkezett Budapestre s a szintén versenyző fővárosi tanuló ifjúsággal másnap, azaz június 1-én délelőtt a Stefánia-úti versenypályán próbaversenyt tartott. A próbaversenyen nyertes ifjak lettek azután kijelölve, hogy majdan a jún. 3-án tartandó, díjkiosztással összekötött szűkebbkörű versenyen egymás között versenyezzenek.

A háromnapos versenyek tétőpontja azonban június 2-ai volt, a királyi átszállás napja. E napon a 122 tanintézetet képviselő, több, mint 4800 főnyi tanuló ifjúság délután 1/23 órakor a Károly-kaszárnya udvarán gyülekezett össze s onnét három katonabanda kísérete, a saját dobjaik pergése és saját trombitásaik harsogása mellett, katonás rendben vonult a verseny színterére.

A menet a Váci-keresztül, az Andrássy-úton s a Stefánia-úton keresztül ment a versenyterre s a merre elvonult, sűrű, kíváncsi közönség állott soraival, mely a csinos ifjú hadat minde-

egyéb teher alól fölmentve, egyedül a király kapura s ajtóira kelljen vigyázniok. Ezeknek voltak aztán fejei a főajtónálló mesterek.

A főtárnokmesterrel beveződik az elsőrendű országbarói méltóságok sorozata s a főajtónállók már a kisebb országbaróságok kezdődnek, a kiknek szerepök tisztán szertartási és a belső udvartartásra szorítkozik. Ezek közé tartoznak még: a főudvarmester, (ma gr. Szapáry Géza) a királyi palota külső és belső fényének, a testőrök ruházatának és zsoldjának gondozása, az idegen követek fogadása és ellátása körüli teendőkre való felügyelettel; továbbá a főlovászmester (gr. Széchenyi Gyula) a királyi jóságok mensesinek, a királyi hintók és szerszámok föl-

konyhák arany, ezüst és egyéb edényeinek gondozása, a királyi asztalra felszolgált ételek megválasztása, stb. Mindez a sok teendő azonban már a múlt században csak arra szorított, hogy a király koronázása napján gazdag ebédet készítsen, valamint a főkamrás mesteré (gr. Andrássy Aladár) is csak arra, hogy a koronázásnál a király mellett álljon és segítsen riadni a Szent István palástját.

Olyan ünnepélyeknél azonban, mint közelebb a június 8-iki volt, mindezen régi magyar udvari méltóságok viselői egykori fényökben, hatalmukban újra támadnak, s ebben áll nagy pompakifejtésük oka és magyarázata a szent korona körüli szolgálatlételnél.

Erdélyi pillanati fényképe.

A MAGYAR TANULÓK ORSZÁGOS TORNAVERSENYE. — Szertornászás.

niűt melegen üdvözölte. Mindegyik intézet ifjúsága más-más színű tetszetős tornaruhába volt öltözve s mindegyik csapat élén elől egy szűl as ifjú vitte az intézet zászlaját s mellette egy másik, az illető iskola nevére mutató, hosszú póznára erősített színes táblát vitt.

Mikor a menet a versenyterre ért, ép akkor érkezett oda pont 4 órakor a király, ki rögtön a számára készített emelvényre ment s ott szemlét tartott az előtte elvonuló ifjúság fölött, mely hódolata jeléül a király előtt zászlóját meghajtva, példás rendben, feszesen vonult el az uralkodó előtt s foglalta el mindegyik csapat már előre kijelölt helyét. Az összes csapatok 24 oszlopban helyezkedtek el zászlóikkal s a közel 5 ezer főnyi csapat a tágas teret majdnem egészen betöltötte és változatos, tarka egyenruhával s zászlóival valóban nagyszerű látványt nyújtott.

Mikor az összes csapatok elhelyezkedtek, előbb Kölesey «Hymnus»-át énekelték el, majd a királyra háromszoros lelkes éljént kiáltottak, melyet Ő Felsége láthatólag meghatva, szíves üdvözlésekkel viszonzott. Ezután a csapatok megkezdtek az ú. n. szabadgyakorlatokat, mikor az egész csapat egyszerre különféle állási, testtartási s rohamra induló mozdulatokat végzett s a közel öt ezer főnyi tömegnek ugyanazon vezényezőre, egyszerre végrehajtott, ugyanazon mozdulatai oly megkapó látványt nyújtottak, melyhez fogható alig mondhatnánk. Ő Felsége és mellette Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter rendkívül tetszéssel nézték a látványt. A király minden gyakorlatot megtapsolt s többet közülök meg is ismételtetett. A gyakorlatok pártatlan szabattossággal mentek végbe s tiz ezernyi karnak és lábának mozgásai bámulatos egyformasággal, egyszerre történtek. Közoktatásügyi miniszterünk s a kiknek még oly nagy érdemük volt a sikerben, Berzevics Albert volt közoktatási államtitkár és Klamarik János közoktatási miniszteri tanácsos arczai ragyogni látszóttak az örömtől s a büszkeségtől a magyar ifjúság sikere fölött. De az ifjakról is látszott, hogy tudatában vannak a pillanat magasosságának, hogy királyuk szemé csüing rajtuk s legjobb erejükkel igyekeztek kiérdemelni a Felség meglegedését.

A szabadgyakorlatok végeztével a csapatok mindegyike más-más gyakorlathoz fogott. Egyik szertornászást végzett, a másik játékokat csinált, a harmadik súlyokat dobált, a negyedik magas ugrást mutatott be, stb., szóval mindegyik iparkodott a tornázás valamely oly ágát mutatni be, melyben leginkább jeleskedett.

A tornaverseny legérdekesebb jelenete, mely a napot történeti érdekűvé s annak minden tanúja előtt örökre felejthetetlené tévé, most következett.

A király ugyanis még egy ideig páholyából nézegette az előtte folyó gyakorlatokat, aztán megindult s visszahagyva kíséretét, csupán Wlassics miniszter kíséretében lement a verseny-

terre s ott előbb bemutattatta magának a tornaverseny főrendezőit, Oberolly, Szedlacek és Ottó dr. tornatanárokat s aztán egyenest az ifjúság közé ment s csapatról-csapatra a legnagyobb érdeklődéssel, fáradhatatlanul szemlélte az ifjúság gyakorlatait. Bemutattatta továbbá magának az egyes tanintézetek igazgatóit, a tornatanárokat s mindegyikhez volt egy pár elismerő szava, az ifjúságot pedig szóval és intéssel egyre dicsérete s buzdította. Jó felőrárt időzött így a király az ifjúság között, mely kifogástalan illedelemmel és udvariasan viselte magát; aztán visszatért a királyi páholyhoz, s annak lépesőjéről nem szűnő érdeklődéssel nézte tovább a gyakorlatokat.

Este 6 óra volt, mikor az összes csapatok ismét állásba helyezkedtek s újból elénekelték a «Hymnus»-t, melynek végeztével, az ezernyi lelkes ifjú ajakról, perezekig tartó, oly éljenriadal tört ki a királyra, hogy a közepén álló katonabanda által rándított osztrák néphymnus hangjait hallani sem lehetett. Ő Felsége nem győzte köszönni a fiatalság kitörő lelkesedését, kik sapkáikat a levegőbe dobálva, zászlóikat lengtetve üdvözölték az uralkodót, ki a nemzet tanulóifjúságát s ezzel a magyar iskolát annyira megtisztelte.

Legvégül a tanuló ifjúság zászlóit meghajtva ismét ellépett a király előtt, ki helyén maradt, míg az utolsó diák is el nem haladt előtte s akkor, a tornaversenyen való harmadfélórányi időzés után ilt ismét kocsira s a közönség lelkes éljenzése között elhajtott.

Másnap, június 3-án délután 4 órakor, az ifjúság Wlassics közoktatásügyi miniszter jelenlétében ismét folytatta a versenygyakorlatokat s azok bevégeztével, este 7 1/2 órakor, lelkes beszéd kíséretében, a miniszter mindjárt átadta a győzteseknek a nyert jutalmakat.

Igy végződött a harmadik ifjúsági országos tornaverseny, mely az eddig lefolyt ezredévi ünnepélyek között, ha nem a legfényesebb is, de bizonyára a legmeghatóbbak és leghatásosabbak egyike volt, mert, hiszen kik fogják a jelenleg élők közül az ezredévi ünnepélyek emléket legtovább ápolni s azt az utódokban is legjobban megörökíteni, ha nem az a lelkes, fogékony ifjúság, melyben ezúttal gyönyörködni volt alkalmunk s mely akkor is élni fog s az ország sorsát fogja intézni, mikor mi már nem leszünk?

Krécsey Béla.

A CZÁR KORONÁZÁSA.

Rendkívül nagy pompával ment végbe az évi május 26-án, kedden, az orosz czár koronázásának ünnepe Moszkvában. Nemesak az óriási birodalom minden részéből gyűlt össze a milliónyi lakosságú városba több százezer néző és hivatalos személy, hanem a külföldről is számos fejedelmi vendég, követ és más előkelő-

ség érkezett erre a napra. A koronázás napja volt a legfényesebb napja az ünneplésnek, mely május hó 21-én kezdődött, mikor a czár Moszkvába bevonult, s azóta teljes két héten át folyvást tartottak a különféle szertartások, melyeket csak a Kodinszki-mezőn június 30-án történt nagy szerencsétlenség zavart meg.

Bámulatosoknak mondják a koronázási ünnepelesekkel kapcsolatos jeleneteket, különösen a czárnak Moszkvába való fényes bevonulását, s az azt kísérő pompás menetet; de egyszermind megjegyzik, hogy a moszkvai koronázási napok csillogó eseményei mégis homályba borúlnak a mi ezredévi díszmenetünk mellett, mely amazok után csak néhány napra történt. Nem mi magunk teszünk összehasonlítást a két külön természetű ünneplés közt; mert a mint nem másokkal való versenyre kelés volt a czélunk, úgy méregetni sem kívánjuk a másokéhoz ezt a mi saját ünnepünket, melyet egyedül magunkért és magunknak tartottunk s mely mi nekünk mindennél gyönyörűbb volt. Mások, idegenek mondanak véleményét a két díszmenetről, a kik előbb voltak Moszkvában is, aztán pedig eljöttek Budapestre is. Azok a maguk szempontjából szinte kénytelenek megtenni az összehasonlítást és ez, úgy látszik, nem a mi rovásunkra üt ki. Egy angol úr, egyik magyar napilap szerkesztőjét meglátogatta, s önként ajánlkozott, hogy megfigyeléseit néhány szóban megírja. S csakugyan meg is írta a következőkben: «Voltam én már mindenütt Európában — írja az angol úr; — láttam Párisban a III. Napoleon alatti ünnepélyeket; Németország nagy győzelmi látványosságait Berlinben és láttam Bécsben mindent, Rudolf és Stefánia bevonulását, a király és királyné házasságának 25 éves évfordulóját, mind szép, nagyszerű volt, — de mondatom, hogy a Budapestnek közelebb tartott ezredévi díszmenet volt a legszébb, a legpompásabb látvány, a mit életemben láttam. Jártam legutóbb Oroszországban, végig néztem az egész koronázást, láttam az összes parádákat, tömérdek pompát, gazdagságtól sugárzó fejedelmeket, a legnagyobb fényűzést, a legértékesebb öltözékeket, a legtrikább kövekkel és gyémántokkal, sok pompás alakot; minden káprázatos volt; de megközelítőleg sem olyan meleg, annyira megható, lebilincselő, mint ez. Az egész magyar ünneplésen előmlő lelkesedés olyan csodálatos volt, annyira megragadott mindenkit, hogy szinte megdöbbentett (stupefied). A mig élek, rá emlékszem erre a napra, és örülök mint a gyermek, hogy láthatam a legnagyobb szerűbb és legpompásabb lovasmenetet a világon».

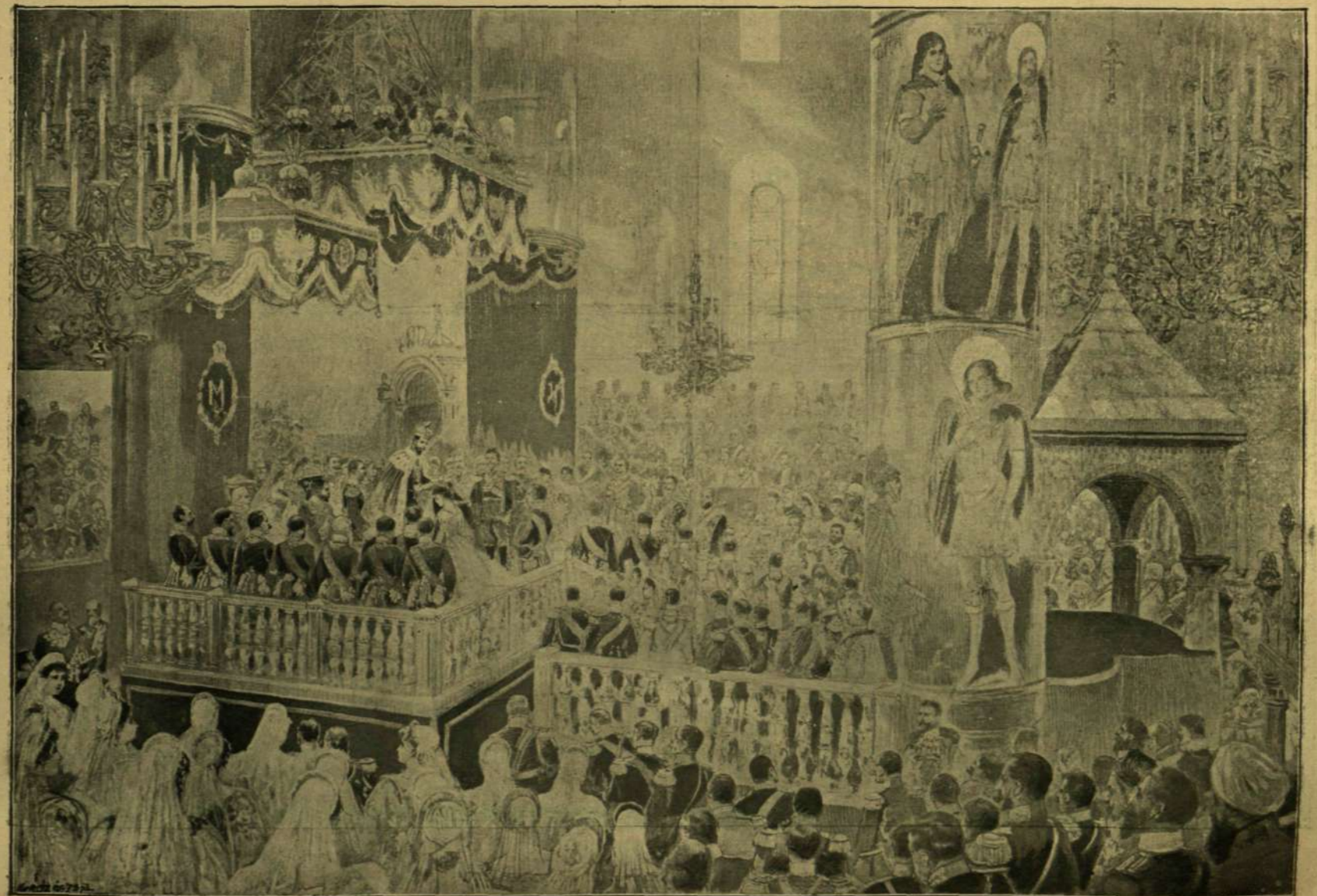
Nagyszerű volt tehát a moszkvai koronázási ünnep is; de minden tekintetben egészen más természetű volt, mint a miénk.

Negyvennyolc órával a koronázás előtt ősi szokás szerint régi izlésű ruhába öltöztetett lovas hirmőkök járták be a nagy város minden részét, ősi szokás szerint hirdetve a népek a nagy esemény közeledtét. Természetes, hogy mindenki tudta már, hogy koronázás lesz, de azért a hirmőköket, kiket egész sereg udvari személyzet kísért, mindenütt nagy tömeg fogadta s kíváncsian tolongtak, küzdöttek a hirmőkök által szétdobált programmokért, hogy legalább ennyi emlékhöz jussanak. Ugyanez nap szentelték fel az új czári zászlót, mely alkalommal a czár is uralkodói fogadalmat tesz s erre a napra, mely a czárné születésnapjának évfordulója volt, jutottak az udvari ünnepélyek és az angol követ által adott nagy ebéd. Másnap, a koronázás megelőzőjén, elhagyta a czár a Sándor-palotát, hol Moszkvába megérkezése után legalább jelképileg visszavonultan bött és imádkozás között készült elő a nagy ünnepélyre s ugyanakkor a Kremlben az ő városnak más 600-nál több templomában ünnepies isteni tiszteltek voltak.

Maga a koronázás napja lázas nap volt. Már szürkületkor tele voltak azok az utcák, melyeken a menetek elhaladtak. Mindenki iparkodott, hogy mennél jobb helyet biztosítson magának. Reggeli 7 óra tájban megkezdődött a fülkésítő harangzúgás és az ágyúzás. A czári palotából a koronázási templomig három óra hosszágig tartott az elvonulás, és az aranylág kis székesegyházba, hol ezer ember alig fért el, természetesen csak az előkelőségek jutottak be, kik ez alkalommal mind díszes egyenruhákban, illetőleg nemzeti öltözetben voltak, úgy, hogy a templom, melyet szintén ragyogóan ékítették föl, valóságos szemkápráztató volt. Három történeti nevezetességű trónt helyeztek el ebben a templomban. A czár ülőhelyét a Romanov házból való első uralkodónak, Mihály czárnak trónját állították föl; a czárné III. Iván trónját, az özvegy czárné pedig Elek czárnak, Nagy Péter atyjának

II. MIKLÓS CZÁR BEVONULÁSA MOSZKVÁBA.

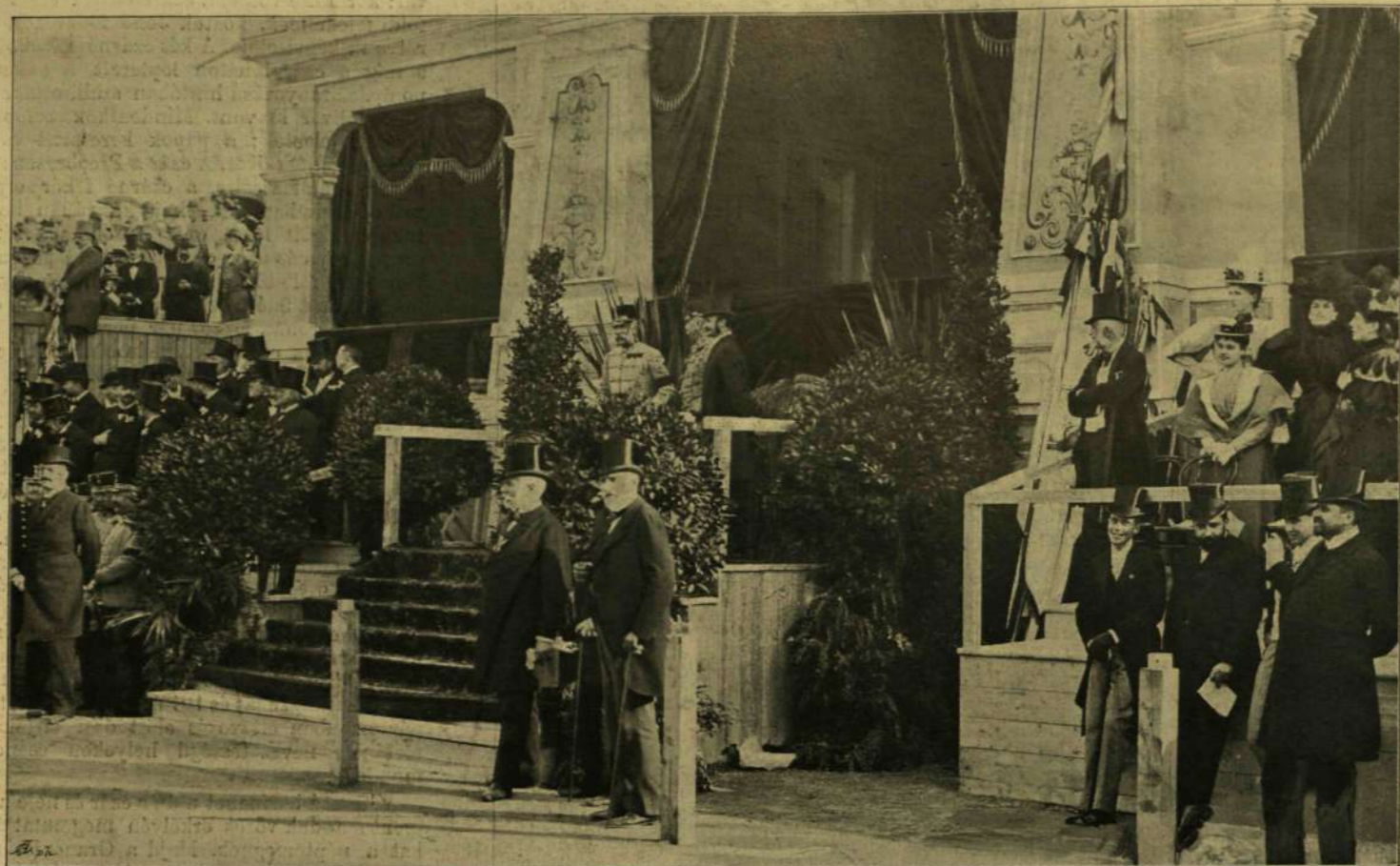

A MOSZKVAI KORONÁZÁS. — A CZÁR A CZÁRNÉ FEJÉRE TESZI A KORONÁT.

trónját kapta. Legelőször a czár lépett be a székesegyházba pompás köpenyben s gyémántos koronával: körülötte voltak a czári család tagjai s a külföldi fejedelmek, köztük Jenő főherceg, a mi királyunk képviselője. A két czárné később érkezett, s míg a czár lóháton léptetett, a czárnóket két pompás aranyozású hintóban szállították, melyeket 8—8 télvér ló vont. Mindenikök beléptét ágyúlövessel jelezték; a papok kereszttel és szentelt vízzel fogadták őket. A czár a Preobraszenszki ezred egyenruháját viselte, a czárné fehér selyem nemzeti díszruhában volt, s haja két vállán hosszú fűrtökben lógott le. A czár elmondta a hitvallást s aztán egymás után vette kezébe a koronázási jelvényeket, fölöltötte a koronázási köpenyt s végül maga tette a fejére az ősrégi, nagy értékű ékszerből álló koronát. Ekkor pár percze leült a trónra, miközben az előtte letérdelt czárné fejére tette a koronát s vállára adta a köpenyt. Ezzel a tulajdonképi koronázás állami része véget ért. Az özvegy czárné, ő utána pedig a családtagok siettek csókokkal s más módon üdvözölni a czári párt. Csak ez után következett az egyházi szertartás, mely misével kezdődött s a szent felkenéssel ért véget. A főpap a czárt a szent olajjal hét helyen kent meg, a czárnét ellenben csak a homlokán. Végül a czár, ki egyúttal az egyház feje is, bement a szentélybe s ott vette magához az úrvacsorát, míg a czárné, kinek mint nőnek a szentélybe belépnie nem lehetett, a bejárat előtt térdelve részesült az úrvacsorában. Az alkalmi ének elzengése alatt megkezdődött a kivonulás a templomból, természetesen újabb harangzúgás és 101 ágyúlövés mellett. A czári pár azonban eltávozás előtt ősei sírjánál s más történeti nevezetességű helyeken csendes imát mondott.

A hosszú körmenet után a czár és neje a palotába ment s annak vörös erkélyén megmutatták magukat a néptömegnek. Majd a Granovisai palotában volt a nagy lakoma és a végtelen hosszú hivatalos üdvözlések elfogadása. Erre a czári pár pihenőre tért, de a városban még zajos volt az este is, mert mindenütt kivilágítás volt; különösen a Kreml hatalmas palotái tündéri fényben ragyogtak, mert ekkor osztogatták szét a czárnak a koronázás alkalmából kiadott ukázait, melyekben többek között még adóelengedéseket is tett, hogy az öröm menél általánosabb legyen.

S így folytak tovább örömben és mámorban az ünnep többi napjai is, míg a Kodinszki-mezőn történt szerencsétlenség meg nem szomorította az általános örvendezést. Rettenetes esemény volt ez, melynek

A KIRÁLY SZEMLÉLI A VERSENYEKET.

nagyságát még csak sejtjük, mert hivatalosan annyit jelentettek idáig, hogy a helyszínről 1282 halottat szállítottak a Vagankovi temetőbe.

Mondanunk sem kell, hogy a koronázás napját nemcsak Moszkvában ünnepelték meg, hanem a nagy birodalom más városaiban is, sőt, a mi elég

különös, Franciaországban, mely hatalmas szövetségeseinek mindenkor nagyon hűzeleg, egészen szakadatlanul csaknem nemzeti ünnepet rendeztek az idegen uralkodó tiszteletére. Az iskolákban szűnet volt, a templomokban mindenütt ünnepi isteni tiszteletet tartottak, a katonák szabadságot

kaptak s külön ebédet, az állami hivatalnokok pedig az elnökkel együtt külön ünnepeket rendeztek a császár tiszteletére. Más országokban is voltak hivatalos ünnepek, díszbejáratok s misék az orosz kápolnáknak, de mindez nem is hasonlítható a francziák fűntetéséhez.

A CSAPATOK ELHELYEZKEDÉSE A VERSENYTÉREN.

Erdélyi pillanatnyi fénykép.

A MAGYAR TANULÓK ORSZÁGOS TORNAVERSENYE.

A hátsó sorban: gróf Festetics Andor, gr. Zay Miklós, Tisza László, Dessowffy Ariasztid háznagyi titkár, Francos Norbert, Futnoky Mór, — az első sorban: b. Jósika Gábor, Mataska Péter, Smrecsányi Pál püspök, Simonfay János, Simó Lajos, Bornemissza Ádám, gr. Teleki Sándor, Hegedüs Sándor, Gullner Gyula, Barabás Béla, Várady Károly, Gallner Lajos (horvát képviselő), Gajzágó Salamon, — a lépcsőn álló csoportban: Földváry Miklós, Terényi Lajos, Latinovics Ernő, Hájós József.

KÉPVISELŐK ÉS FŐRENDIHÁZI TAGOK AZ ÚJ ORSZÁGHÁZ ELŐTT A DÍSZMENET ÉRKEZÉSÉRE VÁRAKOZVA.

Divald Károly fénykép.

A DÍSZMENET AZ ÚJ IGAZSÁGÜGYI PALOTA ELŐTT, AZ ORSZÁGHÁZZAL SZEMBEN, ELŐTÉRÉN A KORONÁT ÉS KORONAÓRÓKET VIVŐ DÍSZROKSIK.)

Budapest fő- és székváros.

Krassó-Szörénymegye.

Szeged.

Trencsénmegye.

PILLANATNYI FÉNYKÉPEK A JUNIUS 8-IKI DÍSZMENETRŐL. — Paúr Géza felvételei a Vermezőn az induláskor.

A MAGYAROK.

1896. június 8.

Kürtök riadoznak... való-e, vagy álom?
Daliás leventék tüzes paripákon!
Fiatalok, vének — mind oly büszke, délezeg...
— Ezek a honszerző, párducos vitézek!

Fényes csatarendben a hogy élém jönnek,
Megesap a fúvalma letűnt nagy időnek,
Lelkem elé az a varázsos kép ragyog:
A mikor felzúgott: «Jönek a magyarok!...»

Ragyogó fegyverben, fehér paripáján,
Mint a országszerző nagy Árpádot látám,
Körül a hét vezér — megannyi zivatar! —
Nyomán a magyar nép, hatalmas, fiatal!

Büszkén tekint vissza ezeréves multra,
Az agyában eszmék... a kezében munka!
Alig hegedt sebet hogyan tud feledni,
Hozzá hajló szívet hogyan tud szeretni!

Sugaras közelbe', kődös messzeségbe'
Mint a diadalnak örömtüze égne,
Bérczen, völgyön mintha győzelmi dal zengne:
— Miénk ez a szép föld, Tisza-Duna mente!

Kürtök riadoznak... a szívünk feldobog,
Tavaszi szellőben zászlók ezre lobog, —
Nyomában a tábor, kész halálra szállni...
— Ezek a szabadság vitéz katonái!

Szilaj harezi kedvvel a hogy élém jönnek,
Megihlet varázsa szép, dicső időnek,
Lelkem elé az a szent, csudás kép ragyog:
A mikor felzúgott: «Előre magyarok!...»

Ez az én nemzetem!... felújjong a lelkem,
Nagy dicsőretére himnuszt kéne zengnem,
A mi virág, fény van, lába elé hoznom:
— Némán ejtem porba gyöngé szavú kobzom!...

Lampérth Géza.

AZ EZREDEVI ÜNNEPÉLYEK.

A királyi palota alapkövének letétele. Az új királyi palota alapkövének e hó 6-iki ünnepélyéről *Kimnach* László, lapunk művész dolgozó-társa, a helyszínén készített rajzot, a látókörébe esett alakokkal. A képet mai számunk közli. A király épen a kalapácsütést teszi az alapköre; jobbján Hanszmann Alajos tanár, a palota építésének vezetője áll. A mélyedésben levő többi alakok a pallérok, kik a követ helyére bocsátották le. A többi alakok balról kezdve sorba: legszélel Berzeviczy Albert a képviselőház alelnöke, mellette Kamermayer polgármester. A baldachin oszlopa mellett Brankovics

szerb patriarkha áll és Schlauch nagyváradi bíbornok-püspök. Az alapkö lebecsátására szolgáló gerenda-állvány baloldali lábánál b. Jósika miniszter, mellette b. Fejérváry honvédelmi miniszter, b. Bánffy miniszterelnök, Augusztá és Izabella főhercegnők, Frigyes, József, József Ágost főhercegek, Koburg Fülöp herceg. A baldachin másik oszlopánál Vaszary hercegprímás, azontúl b. Radvánszky Béla koronaőr, előtte egész alakban Wlassics közoktatásügyi miniszter; háta mögött Perzel belügyminiszter és Gromon államtitkár; a kép jobb oldalán pedig egész a szélen Wekerle és gr. Andrássy Géza képviselők.

A király a kiállításán. Ő felsége hosszabb időt

tölt Budapesten s a kiállítás igazgatósága értesítést is kapott, hogy a király többször meglátogatta a kiállítást. E hó 9-ikén délből a tenyészlovak kiállítását tekintette meg és hosszasan időzött ott, sokat kérdezősködve s gyakran átvive a szót a jun. 8-iki nagy ünnepélyre.

Perzel Dezső belügyminiszterhez, ki a törvényhatóságok bandériumát vezette, így szólta a király: «Igazán gyönyörű volt a tegnapi látvány. Hanem elfáradhattak?» — «Nem, felséges uram. Szerencsére nem volt olyan meleg, mint júniusban szokott lenni», szólta a miniszter, a mire a király még egyszer megjegyezte: — «Elragadó látvány volt. Nagyon köszönöm önöknek.» — «Felséges uram, ez elismerés boldoggá tesz bennünket», válaszolt Perzel s elmondta a királynak, hogy a menet minden elő-

A Stefánia főhercegnő fogadására összegyűltek a Múzeum lépcsőzetén.

zetes próba nélkül kellett megtartani az előtte való napok eszébe miatt, mire az uralkodó ismétlen kezét szorítva a miniszterrel, megjegyezte: «Annál szebb, hogy így sikerült.» — Gr. Festetics Taszilóval is az ünnepélyről beszélgetett. «Valóban felejthetetlen marad előttem az a szép jelenet», mondá a király. — «Mindenkori igyekezett kitenni magát», felelt a grófné. Gróf Andrássy Aladár mellett a díszmenetről beszélt. A király mellett *Darányi* földművelési miniszter szolgált felvilágosításokkal az állatkiállításról. Ő felsége a lovak elővezetését szakértői figyelemmel nézte, s nagyon dicsérte a lótenyésztés nagy fejlődését.

A főhercegek a kiállításán. A korona ünnepére Budapestre érkezett királyi család tagjai, kik jun. 8-ikán este utaztak vissza, rövid itt tartózkodásuk alatt is újra meglátogatták a kiállítást.

Ott jártak *Stefánia* főhercegnővel, az özvegy trónörökösné, leányával, *Erzsébet* főhercegnővel; *Frigyes* főherceg és neje, *Izabella* főhercegnővel; *Jenő* főherceg, a ki a területen ebédelt is; *Lipót Salvator* főherceg és a *toskánai nagyherceg*. A főhercegek több csarnokot néztek meg s a legtöbb időt a hadügyi, tengerészeti és folyamhajózási kiállításán töltötték.

József főherceg és családja rendes látogatója a kiállításnak. Junius 9-ikén is a főherceg nejevel, *Klotild* főhercegnővel és leányaival hosszabb időt töltött délelőtt a kiállításán, a történelmi csoportban, hol dr. Czobor Béla kalauzolta.

A svéd trónörökös. *Gusztáv Adolf Oszkár* werlandi királyi herceg, a svéd-norvég trón örököse, jun. 10-ikén Budapestre érkezett az ezredéves kiállítás meglátogatására, s a Hungária fogadóba szállt. A 38 éves, rokonszenves, katonás megjelenésű trónörökös, német uralkodó családból nősült, elvévén *Viktória* badeni hercegnőt; ebből a házasságból három fiú származott. A történelmi nevezetességű *Gusztáv Adolf* nevet viselő trónörökös Svédországban igen kedvelt egyéniség; a katonai hivatásnak szenteli magát, jelenleg tábornok, a IV. hadtest parancsnoka. A király ő felsége a herceget e hó 10-ikén d. e. 11 órakor külön kihallgatáson fogadta. A Hungária szállóban 12 órakor a király látogatta meg a svéd-norvég trónörökösét. A király, a ki svéd tábornoki egyenruhában jelent meg, egy negyed órai látogatással viszonzta a svéd-norvég trónörökös látogatását.

A kiállítás jury elnöke. *Dániel* kereskedelmi miniszter a kiállítási jury elnökévé dr. *Wekerle* Sándor országgyűlési képviselőt nevezte ki.

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEINK.

	egyszerre	félre	negyedre
A Vasárnapi Ujság	8 frt - kr.	4 frt - kr.	2 frt - kr.
A Világkrónikával együtt	9 . 60 .	4 . 80 .	2 . 40 .
A Vasárnapi Ujság és	12 . - .	6 . - .	3 . - .
Politikai Ujdonságok			
A Világkrónikával együtt	13 . 60 .	6 . 80 .	3 . 40 .
Csupán a Politikai Ujdonságok	5 . - .	2 . 50 .	1 . 25 .
A Világkrónikával együtt	6 . 60 .	3 . 30 .	1 . 65 .

Az előfizetés bármelyik hónap elsejétől kezdve eszközölhető.

Az előfizetések a «Vasárnapi Ujság» és «Politikai Ujdonságok» kiadó-hivatalába, Budapest, Egyetem-utca 4. küldendők.

KÖZINTÉZETEK ÉS EGYLETEK.

A Vörös-kereszt-egylet közgyűlése. A magyar Vörös-kereszt-egylet jun. 7-ikén délből tartotta közgyűlését *József* főherceg és *Klotild* főhercegnő

Stefánia főhercegnő eltávozása a kiállításról.

A NÉPRAJZI MISSZIÓ-KIÁLLÍTÁS MEGNYITÁSA A NEMZETI MÚZEUMBAN. — Erdélyi fényképe.

jelenlétében. Az elnöki emelvény fölött föl volt állítva Károly Lajos főherceg mellszobra, gyász-fátyolos babérszörnyével.

Gr. Csekonicz Endre nyitotta meg a gyűlést, megemlékezvén Károly Lajos főherceg védnök-helyettes haláláról, majd Darányi Ignác miniszter, mint főgondnok tett jelentést az egyetemen működéséről. Indítványára a gyűlés elhatározta, hogy Károly Lajos főherceg arcképét lefesteti s 20,000 frtos «Károly Lajos főherceg» alapítványt tesz szegény sorsú betegek díjmentes ápolására. Az egyetemi tagok száma 47,022, a vagyon 2.199,651 frt. Megválasztották ezután a központi választmányt, mely azonnal megtartotta alakuló gyűlését.

A Fehér-kereszt-egylet ünnepe. Tizedik évi fennállását ülte meg június 9-ikén a «Fehér kereszt» egyesület, mely szegény nők és gyermekek eltartásáról gondoskodik a fővárosban, ezenkívül pedig gyűjtést indított lelenczházra is. Az egyesület véd-

nemes egyesület további fölvirágozása leghőbb óhajátom. Ezzel a gyűlést megnyitott és annak vezetésére Telegdi Géza gróf elnök urat kérem föl. A közönség állva hallgatta meg a beszédet s zajosan megjelenezte. Telegdi Géza gróf köszönetet mondott a fenséges asszonynak az egyesület pártfogásáért. Ezután Tabódy József alelnök olvasta föl az egyesület tíz éves történetét, majd Szalárdy Mór dr. az intézet egészségügyi viszonyairól. Papanek dr. pénztárnok pedig a pénztári állapotról tett jelentést. Megemlékeztek egyebek közt, hogy Károlyi Alajosné grófné és Telegdi Géza gróf a mai nap emlékére egyenkint ezer forintot alapítványt tettek. Károlyi grófné azonkívül még 25,000 forint kamat nélküli kölcsönt bocsátott az egyesület rendelkezésére. A napirend ezzel ki lévén merítve, Stefánia főhercegnő asszony fölállott és így szólt: «Az ülést ezzel bezárom». A közönség zajosan megjelenezte a trónörökösét, kinek Telegdi Géza gróf mondott halás köszönetet, hogy a közgyűlést megjelenésével felejtethetetlen ünnepé avatta. A gyűlés után a trón-

levelét s «Isten nevében» megtette a három kalapácsütést az alapkőre. Chorin Ferencz orsz. képviselő az egyesület nevében köszönetet mondott a fenséges védőasszonynak. Viharos éljenzés hangzott föl s a fejedelmi vendégek a közönség meleg üdvözléte közt távoztak.

Jókai alapítványa. Jókai Mór koszorus költőnk, a ki szintén résztvett a fehér-kereszt-egyesületnek diszülésén, melyen Stefánia özvegy trónörökösné elnökölt, az ott látottak és hallottak benyomása alatt legott ezer forintnyi alapítványt tett az emberbaráti intézmény javára. Az alapítvány a nagy író unokájának, Feszty Máriának a nevét fogja viselni.

MI UJSÁG?

A néprajzi misszió-kiállítás. Az ezredévi ünnep s a vele kapcsolatos nemzeti kiállítás számos ritka és különleges látványossággal ajándékozta meg

Csanádmegye.

Csongrádmegye.

Háromszékmegye.

Hunyadmegye.

PILLANATNYI FÉNYKÉPEK A JUNIUS 8-IKI DÍSZMENETRŐL. — Dr. Balló Géza amateur fényképe.

asszonya, Stefánia főhercegnő, ki Budapesten való rövid időzését fölhasználta, hogy e hó 7-én délelőtt megjelenjen a Muzumban a misszió-kiállítás megnyitására, június 9-ikén pedig a Fehér-kereszt-egyesület gyűlésén jelent meg az akadémia díszteremben.

A nagy terem válogatott fényes közönséggel telt meg. Az egyesület védőasszonyát gr. Telegdi Géza elnök és Tabódy József kamarás alelnök fogadta, és az egyesület számos női tagja. Stefánia főhercegnő nővérével, Koburg Lujza hercegnővel érkezett. Lelkes díjenzés üdvözölte, s gr. Telegdi Géza elnök az emelvényre kísérté a fenséges asszonyt, a hol külön elnöki asztal állott az ő számára s külön a védőhelyettesek számára. A trónörökösné csendő hangon s tiszta magyar kiejtéssel a következő beszéddel nyitotta meg az ülést: «Mint a Fehér-Kereszt Egyesület védőasszonya, szívből üdvözölöm Önöket, és mint József nádor unokája, különös örömmel jöttem Önök körébe. Legyenek meggyőződve, hogy nemcsak itt, de a távolban is mindenkor egyenlő érdeklődéssel kísérem az Önök fáradozásait és tevékenységét és hogy e

örökösné a társalgó szobába ment, s itt jó fél óráig beszélgetett az egyesület elnökével s több választmányi tagjával. Megszólitással tüntette ki Perczel, Wlassics és Fejérvány minisztereket is, a kiknek azt mondta, hogy mód fölött örül, hogy egy magyar egyesületben elnökölhetett, s hogy jól esik neki, hogy a magyarok nem feledkeztek meg róla. Tabódy József alelnök bemutatva ezután a fenséges asszonynak a főkegyletek jelenlévő vezetőit, a kikkel Stefánia főhercegnő hosszabb ideig szívélyesen társalgott. Fél 12-kor távoztak az özvegy trónörökösné az Akadémiából, hogy az ezután következő alkövetelét ünnepélyen részt vehessen.

Az ünnepélyes közgyűlés folytatása volt a lelenczház alapkőének letétele, az özv. Thurn Jánosné által ajándékozott telken, a Tüzoltó- és Liliom-utca sarkán. Az árvaházi lányok daltal fogadták a trónörökösét, majd Telegdi Géza gróf üdvözölő beszédet intézett hozzá, melyre ő fenséges a következő szavakkal felelt: «Köszönetet mondok ama nemes lelkű nőnek, a ki ezt a telket adományozta és az Isten áldását kérem eme nemes intézményre.» A trónörökösné kezét fogott Thurn Jánosnéval, a ki az egyesületnek a telket ajándékozta. Azután aláírta az alapító

fővárosunkat. Ezek közt tanulságos voltával, tudományos becsével kiválik a néprajzi misszió-kiállítás, melyet Stefánia főhercegnő asszony a múlt vasárnap, június 7-én nyitott meg. Ennek a kiállításnak jelentőségét fokozza az, hogy egy kegyeletes czélnak szolgál. Tiszta jövedelme ugyanis a Kis-Pesten Rudolf trónörökös emlékére építendő templomra van szánva. A távol világrészek népeletét, főleg kézműipari czikkeit élénk táro kiállítás szép és gazdag, mert sok oly ritka tárgyat gyűjtöttek és küldtek be a misszió-házak erre a kiállításra, melyeket rendes uton vagy éppen nem, vagy csak tetemes költséggel lehetett volna megszerezni.

A kiállítás megnyitása június 7-én szép ünnepélyvel ment végbe. A Nemzeti Múzeum föllobogóztott épülete lépcsőin nemzeti ruhába öltözött iskolai leánykák és tanulók állottak sorfalat, a kert pedig nagy közönség tolongott. A megnyitást délelőtt 10 órára volt kitűzve. A meghívott vendégek azonban már jóval előbb egybegyűltek a kiál-

A VASÁRNAPI UJSÁG REGÉNYTÁRA.

ZÚDORÉK.

Regény egy kötetben

Irta GYARMATHY ZSIGÁNÉ.

(Folytatás.)

Ez alatt a pap végzi unott egyházi szolgálatát. Ott áll az úrnak házában, körülötte a komaság és a boldog édes apa. A keresztanya kibonyálja a gyermek fejét és odatarja a kis vörösbarna főt a víz alá; az apa tekintete megdöbbent és ajkai mozognak; a pap pedig azt gondolja, hogy legyen ez az utolsó vörös — vagy akármilyen színű — kis fej, melyre ő a kereszttség vizét önti; s míg az atyának, fiúnak és szentléleknek nevében bevezeti az újszülöttet a szeretet vallásába, gyűlöletet érez minden létező, vagy ezután születendő kis vörös jószág iránt. És nem enyhébbek az érzelmei a halottakhoz sem; hiszen azokért kellett hosszú gyászbeszédet és buta verses búcsuzatásokat mondani. Csak hogy vége van már! Pár hét múlva megkezdődik az új élet; ehhez is óvatosság kell, az ódon kastélyból csak úgy apránként fogja eltávolítani azt a rideg egyszerűséget, mert attól az öreg asszonytól nem lehet egyszerre kezdeni, de talán el is költözik már az őseihez, a mi éppen nem lenne elhamarkodott dolog! S ekkor úgy érzi, hogy a matrona valami igazságtalanságot követett el azzal a hosszú életével. Pedig Geesy Ödönnek nincs vesztegetni való ideje; sietnie kell; kárpótlást akar élvezni azért a tíz-tizenöt nyomorúságos évről, a mikor úgy kellett dolgozni, mint egy napszámosnak és mégis szűken telt, még pezsgőre sem jutott! Csak az utolsó pár év alatt kezdett jobban menni, a mikor lelke sivatárságát beleolte a romlottság kéjébe és ezt az állapotot dicsőítette frívól kis műveiben. Ekkor a hozzá hasonló pajtasoknak egyszerre csak feltűnt és elkezdtek dicsérni; megtették kitűnő modern írónak, a ki már is tovább

lát, mint a régiek legnagyobb része és minden esetre felül van emelkedve az olyan köznapni érzéseken, mint a család és fajszerep. A szerkesztő kezdte jól fizetni a jeles tehetségét s ezen felül lépten-nyomon ráirányította a figyelmet: érdekesebb akarta tenni, a mit el is ért első sorban a nevelő intézetek leánykájánál, aztán a többi fiatal teremteseknél, a kik mind érdeklődtek Zajgó Jónás iránt és olvasták a műveit és állították, hogy azok nagyon érdekesek; de az igazság okáért, dicséretükre legyen mondva, nem a műveknek, hanem a leánykának, nem találtak azokban olyan igazi élvezetet, mint általában a fiatal kedély találni szokott minden igaz szépben, a mibe gyönyörrel merül, a miért lelkesülni tud.

XVII.

A lakodalom napja immár közeleg és még sem foglalkozik senki semmi előkészülettel;

A Vasárnapi Ujság regénytára 1896. évi 24. szám.

nyugodtan foly a szokott munka: a szövőházban kattognak az osztóváták, hisznek a kompostorok és a kendermunkának minden nemét abban a sorrendben végzik, mint máskor. A nagymama nyugodtan rendelkezik, de tekintetében néha nyugtalanság vegyül, ilyenkor meg-megdobban öreg szíve és agyára melegség tolu, aztán nyugtatni kezdi önmagát: jól lesz, minden jól lesz... Úgy még jobb, ha nem szereti azt az embert... Nem szereti? Vajjon igazán nem szereti? Ezt ugyan nem lehet megérteni, miért menne hozzá, ha nem szeretné; ugyan miért? Kutatni kezd,

melyvel végét várja ennek az izetlenül tempós helyzetnek.

Egy alkalommal azt hitte, hogy megjegyzéseit csak leendő sógora fogja hallani, ledobta a kezében levő friss lapot, miközben azon szeretetteljes óhajának adott kifejezést, hogy a hatvan éven felül való egyéneket, az olyan sirjokból visszajáró táblabíró szellemeket nemcsak írni nem kellene engedni, de helyes lenne őket főbe verni egytől egyig!

— Még ha esetleg nem írnak is?

— Még akkor is, mert az öregség undorító; dohos kriptaszag terjeng körülöttük...

A Zúdor-családnak csak egy tagja volt felül a hatvanon s éppen az az egy találta meghallani a szíves óhaját. A szép öreg arc elborult; de csakhamar az öntudatos fensőbbiség derűje sugárzott okos szeméből, mintha csak azt mondta volna: bizony undorítóbb a fiatal megromlottság!

A leányok és Zúdor nagyobb sétára indultak, s a nagymama figyelmeztette a két jegyest, hogy merre mentek. Aztán ott maradt egyedül a verandán, de nem merülhetett gondolatába, mert rövid idő múlva egy koei robogott a bejárat elé és a két Gáspár leány termett a nagymama előtt.

— Drága, kedves, jó nagymama! Engedje, hogy így szólítsam, mert nagyon, nagyon szeretem és a szívem úgy tele van hálával, a mint csak egy igazi jó nagymama iránt lehet! És az Emmi ragyogó arca ráborul az öreg kézre és nedves piros ajka forró csókokat nyom előbb a kézre, aztán a puha arcra. Tilda nem győzi végére várni a dolgot, ő is odaborul a nyakába, bodros, koromfekete haja összevegyül a hófehér fűrtökkel s heves csókjai elborítják a nagymama kővörös nyakát.

— Na, na, kis leányaim, hát mi lett?

— Aldja meg az Isten, azt az áldott nagymamát, a ki rólunk, a minden asszony által gáncsolt leányokról, anynyi jót mondott, hogy egészen hozzánk

hajlította leendő anyósunknak a szívét és a jegyeseinket is észekre térítette: hiszen mi soha sem akartuk, hogy úgy bánjanak az anyjukkal... nem vagyunk mi rossz szívűek, nagymama!

— Dehogyan vagytok, dehogyan vagytok! Éppen ezért lesz belőletek derék asszony... csak egy dolgot aztán én is meghagynak: ne lődögessétek le a fészkeikben levő madarakat.

— Nem is lőttük soha, nagymama... de különben ezt már megígértük Zsombi mamának is, a ki most már nagyon jó hozzánk és biztat, hogy ő elvégzi minden dolgunkat...

— A mit aztán ti elismerjétek, de azért az asszonyi kötelességeitokről meg ne feledkeztek, akkor túrlétszert jót magyar asszony lesz belőletek. De most teledjétek le és beszéljétek.

A két leány beszélni kezdett: most jönnek a fővárosból, kelengyét vásároltak, de lovagló ruhát nem vettek, a meglévő még elég új, asz-

Neogrady Antal rajza.

Klárka fénylő abroszt terít a nagymama kőasztalára. (77-ik lap.)

SENKI FIA.

Regény. Irta VERNE GYULA.

MÁSODIK RÉSZ.

AZ UTOLSÓ ÚT.

(Folytatás.)

talnemű sem sok kellett, mert a lovaglás mellett mindig gondjuk volt rá, hogy a cselédszobákban fonjanak, szőjenek: kalákat is tartottak, úgy mint a hajdani jó gazdasszonyok szokták s ilyenkor maguk jártak elől a fonásban és fontak olyan hajszálvékony fonalat, a minél szebbet még Lorántfy Zsuzsanna sem látott...

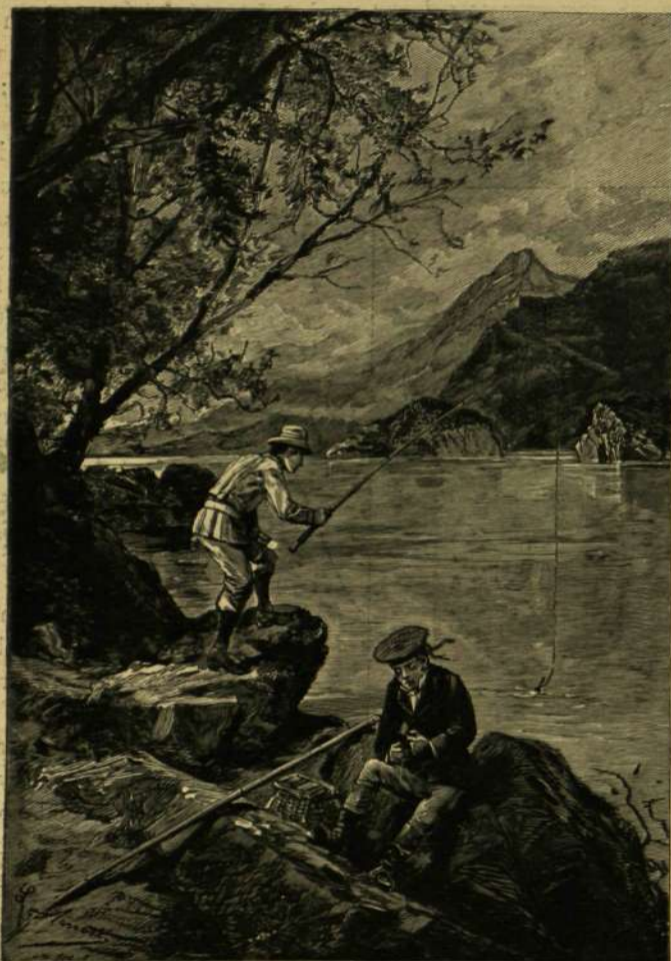
Aztán beszéltek sok mindent, míg a végén Tilda rávetette szemét egy ismert lapra s erről egyszerre csak észbe jutott valami.

— Nagymama, tudja-e ki az a Zajgó Jónás?

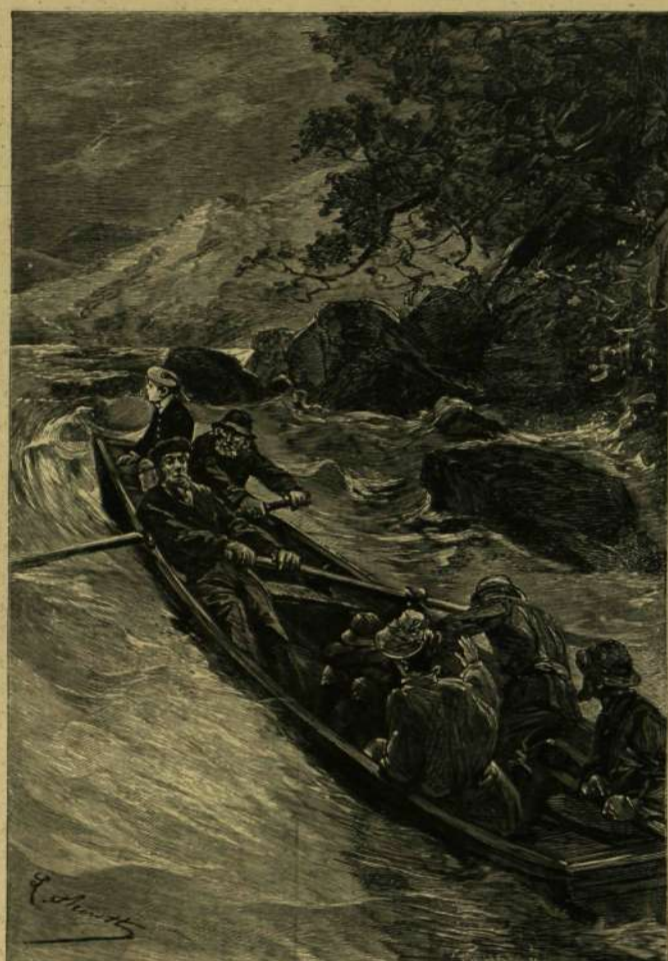
A nagymama nem tudja és mégis erre a kérdésre kellemetlen, erős dobbanással üt a szíve.

— Most tudtuk meg Budapesten, hogy a nagymamák papja, Geesy Ódön az a bizonyos Zajgó, a ki mindig a romlottságát fitogtatta: ugyan ki hitte volna!

Valami fátyolszerű szürkeség borul a nagymama arcára, a mit már a leányok nem vesznek észre, mert hálálkodva köszönnek és távoznak.

A horgászó úr.

Felfelé a Lough-Rangeon.

Egyedül maradt és úgy ült jó darab ideig megmerevedve, mintha az a meleg szíve jéggé fagyott volna. Egyszer aztán csak megmozdul és hangosan ejt ki egy nevet: Zajgó Jónás! Erre összeressen és erős nyugtalanság zaklatja: ősz fejét simogatja, meg-megmozdul, ütögeti a széke karját, törülgeti az arcát: Zajgó Jónás! Rég keresi a papban az ismerlent, most már megtalálta és találhatott volna bármit, akár az ördögöt, attól sem lenne úgy megrémülve, mint Zajgó Jónástól. Hiszen ez irtóztató! Hosszantartó nyugtalan tipegés után egyszerre csak lecsendesül: most már tisztában van, nem töpreng, nem alkudoz, megteszi, a mit jónak ítél.

Nem szerette soha ezt az embert, később, mikor kezdett belátni a lelki sivárságba, meg is rendült; hanem azért még sem tudott határozni, nagyon kötötte egy ígért; de most, midőn felfedezte a papban Zajgó Jónást, azt az embert, a ki kérkedett a romlottságával, most százszor szegné az ígértét, mintsem az ő tiszta, ártatlan unokáját feláldozza egy ilyen romlott embernek. Határozott és lecsendesedett.

(Folytatása következik.)

A marquis és marquisné egy első osztályú kocsiba szállottak fel, melyet számukra készen tartottak. John és Marion egy második osztályúban helyezkedtek el, de a groomot nem kínálták meg, hogy mellettük foglaljon helyet. Egy egészen üres kocsiba ültették fel, a mit épséggel nem bánt.

A vonat rögtön elindult. Úgy látszott, mintha csak a szörnyen előkelő Trelingar kastélybeli úraságra várt volna.

A vonat nem sokára túl volt Cork és Kerry grófságok határán. Senki fiának a Kerry névre föllevenedtek emlékei. Húsz mérföldnyire éjszakra teltek el gyermekkorának legszebb éveit, ott a most már pusztán álló Kerwan-majorban,

munkát. Az a bizonyos szálló tehát „meg volt átkozva”, minthogy tulajdonosa néhány bérlejt elűzte a majorokból. Most tehát sem szakácsnéja, sem pincézerei nincsenek s még a szállítók sem törődnek vele.

Lord Piborne és felesége, már akár tetszett nekik, akár nem, más szálló után néztek s a tavakon való kirándulást másnapra halasztották.

A groom elintézte urának podgyász-ügyét s annakutána azt a parancsot kapta, hogy egész este rendelkezésre készen álljon. Nem volt tehát szabad az előszobát elhagynia, mialatt ifjabb Piborne a szalonban olvasó, beszélgető és játszó turisták között adta a nagyurat.

Másnap kocsi várt rájuk a szálló kapuja előtt. Nagy, kényelmes utazó-hintó volt, az egész kocsitétő le lehetett eresztani, hátul pedig John és Marion számára külön saroglya-féle ülés. A groomnak a bakon a kocsi mellé kellett telepednie. A ládáiban a ruhán és fehérneműn kívül jó sok enni és inni valót is vittek magukkal, előre leszámolván azzal az eshetőséggel, ha útközben eltalálnának késni, vagy nem volna hely a vendéglökben... azért az előkelő család

a megsokott időben étkezhezzék. Mindazonáltal midőn Killarneyből elindultak, a kegyelmességeik lemondottak a kocsi használatáról.

A Killarney-tavak mintegy huszonegy négy-szög kilométernyi területűek. Három tó van: a Felső-tó, a Muckross- vagy Tore-tó, végül az Alsó-tó.

Az Alsó-tó a legnagyobb: öt mérföld hosszú és három mérföld széles. Számos szigete van: Ezek közül a legszebb Innishallen.

Ez utóbbi felé tartott legelőször a társaság; gyönyörű idő volt s a mi itt ritkán fordul elő, derült égről mosolygott alá a nap. Sugarak tánczoltak a tó tükre. Senki fia mámorosan szívta a jó levegőt s bámulta a csodaszép tájképet, mely előtte feltárult. De egy árva szóval sem adott kifejezést érzelmeinek.

A lord és lady bizonyára nagyon elcsodálkoztak volna azon, ha egy ilyen származás és nevelés nélkül való teremtetés merészkedett volna fogékonysággal birni a természet szépségei iránt, melyek csak arisztokraták szemének gyönyörködtetésére valók. Különbösen is, mint tudjuk, ő kegyelmességeik csak azért vállalkoztak erre a kirándulásra, merthogy a rangjukbeliek előtt divattá vált e helyet felkeresni s hihetőleg semmi maradandó emléket nem hagy hátra mindez emlékezetükben. Ashton gróf előtt ez az egész kirándulás közönyös volt. Néhány

horgot hozott magával s halászni szottyant kedve, míg felesége szülei valószínűleg kötelességszerűen is a várakat és romokat fogják nézegetni.

Nagyon fájt ez Senki fiának. Midőn Innishallenbe érkeztek, a marquis és marquisné kiszállottak, de a szeretetreméltó gróf arra az ajánlatukra, hogy tartson velök, így felelt:

— Köszönöm szépen; a míg önök sétálnak, én majd halászok.

A marquis és marquisné tehát Johnnal és Marionnal elindultak, Ashton gróf pedig elkezdett horgászni, bár saját ügyetlensége miatt alig fogott valamit.

Két órai gyakori pihenéssel meg-megszakított séta után visszatértek ő kegyelmességeik a csolnakhoz. Ashton gróf épen azon fáradozott, hogy a groomot tisztességesen leszdíja, a mit ő kegyelmességeik nagyon helyén valónak tartottak, a nélkül, hogy tudták volna, adott-e rea okot vagy nem. Pedig egyéb oka nem volt rea, mint az, hogy a halak óvakodtak az úri horgára kerülni. E miatt Ashton gróf nagyon kedvetlen volt s az is maradt egész nap.

Másnap a Muckross-tó került sorra. Ez a

— Óvakodjék attól kegyelmességeid...

— Óvakodjék? ... Miért? — kérde lord Piborne.

— Úgy van, mylord! ... Ha a marquisné leszakította volna azt a levelet...

— Nos, talán Muckross tulajdonosa megtiltotta? — pattant fel a lord gögösen.

— Nem, marquis úr, — viszonzá a kalauz, — de a ki erről a fáról egy levelet leszakít, még abban az évben meghal...

— Még egy marquisné is?

— Még egy marquisné is.

Lady Pibornet ez úgy meghatotta, hogy csaknem rosszul lett. Csak egy pillanat válaszfóttá el attól, hogy a falevelet le nem szakította. Az efféle régi mondák babonáiban úgy hisznek a Smaragd-sziget lakói, mint az evangéliumban.

Másnap mindjárt a reggeli után csolnakra szállottak ő kegyelmességeik. Az evezősöknek derekasan neki kellett az evezőlapátot feszíteniök, hogy ár ellenében a Lough-Range-ba feljussanak. A torkolat szűk és örvény örvényre torlódik ott, meg is rázódtak tisztességesen az utasok. Hősüinknek élvezet volt ez, de nem a lordnak és ladynek. A marquis felesége miatt

evezősök nagybuzgón lapátolták a vizet, hogy minél előbb otthagyják azt a helyet és négy óra felé a Felső-tóhoz értek.

Ez körülbelül olyan, mint a Muckross-tó, csak az alakja szabálytalan s e miatt még vonzóbb. Delen a Cromaglan meredek oldalai nyúlnak fel, éjszakai a Tomie és Biborbegy ormai, melyeket élénk vörös lombsátor von be. A déli partot sűrű koronákkal pompás fák övezik, melyek árnyékot vetnek a killarneyi völgybe. Elragadóan szép volt ez a vidék, de ő kegyelmességeik nem nagyon gyönyörködtek benne; Senki fián kívül egyiknek sem telt az egész kirándulásban valami nagy öröme. Lord Piborne ki is adta nyomban a rendeletet, hogy a Geantheen torkolata felé evezzenek, hogy minél hamarabb eljussanak a Brandon-cottage-be. Ott majd tisztességesen kipihenik fáradalmaikat, mielőtt a kocsin teendő kirándulásra felkészülődnek.

Ő kegyelmességeiknek ily kimerítő fáradság után természetesen nyugalomra volt szükségük. Ez a csolnakázás az ő szemükben fölért holmi tengeri úttal. A komornyiknak, komornának és groomnak a szállóban kellett maradnia. Senki

Az út Valentia felé.

Az ácsorgók mulattak a kis groomon.

harmadfél mérföld hosszú s alig fél ekkora széles tó meglehetősen szabályos alakú, tulajdonképpen nem egyéb, mint egy használatnak nem örvendő uradalom közepén levő halastó; a költötte levő pompás erdő inkább csak nyert az által, hogy visszaesett ősi állapotába.

Ez alkalommal leereszkedett Ashton gróf és kegyeskedett fenséges szüleit követni. A groomnak is csatlakoznia kellett hozzájuk; ő vitte a vadászpuskát és a tarisznyát. Hajdanában sok vaddisznó volt ebben az erdőben. Most vörös dämvadat lehet találni, a mi pedig az Egyesült Királyságban kivesző félében van.

A gróf bizonyára nagy hőstettet vitt volna véghez, ha egy ilyen félnék állat neki megy a puskája csövénél. Ebből azonban nem jutott ki neki, habár két evezőslegényt megtett hajtónak, Senki fiát pedig — vadászkiutának. Ez utóbbi a festői szép Tore-zuhatagot sem láthatta, sem a XIII. századból való ferenczrendi kolostort meg a templomot, melyeknek a megtekintéséről ő kegyelmességeiket jobb lett volna, ha valaki lebeszéli.

Ebben a kolostorban van egy óriási tölgy, melynek a törzse tizenöt láb vastag. A marquisné, talán azért, hogy holmi emléket vigyen magával a muckrossi kolostorból, egy levelet akart a fáról szakítani, már fel is nyult a kezével, midőn a kalauz hirtelen visszahúzza.

aggódván, már-már vissza akart térni, Ashton gróf is siralmas állapotban volt. No, de néhány evezősapással átesztették a csolnakot a legveszedelmesebb helyeken s aztán az aránylag elég csöndes tó tükre nyugodtan úszott tova a viziliómmal benőtt part mellett. Másfél mérföldnyire innen nyúlt fel az ezernyolczszáz láb magas hegy, melynek neve Sasfészek, mivel-hogy seregestül tanyáztak rajta a sasok.

Az evezőslegények figyelmeztették ő kegyelmességeiket arra, hogy ez a hegy felelni fog, ha-hogy méltóztatnak hozzá kérdéseket intézni. És csakugyan a turisták mind meg szokták csodálni ezt a rendkívüli visszhangot. A lord és lady azonban méltóságukon alól való dolognak tartották, hogy szóba álljanak olyan viszhanggal, mely nekik „nincs bemutatva”. De Ashton gróf el nem mulasztotta volna a világ kineveését sem, hogy oda ne kiáltson egy-két otromba szót, végül pedig kérdezte a visszhangtól, hogy ki ő?

— Tökfílkó! — felelt a Sasfészek helyett egy ember, ki épen a hegy oldalán sétálgatott a sűrű bodzabokor mögött.

Ő kegyelmességeik, mikéntha mérges pók csipte volna meg, összerendeztek és úgy vélekedtek, hogy az az arczátlan visszhang bizonyára megkapná méltó büntetését, ha még megvolnának a hűbérkorszakbeli úri-székek. Az

fiának legalább húszegymásnak homlokegyenest ellenmondó parancsot csupán azért nem kellett teljesítenie, mert Ashton grótot a tizenkilenczediknél mélyeséges álom nyomta el.

Másnap korán kellett talpon lenniök, mert jókora út állott előttük. A ladynek nem igen volt kedve. Fáradt és sápadt volt s már-már azon voltak, hogy egyenesen a Trelingar-kastélyba indulnak vissza. A lady e mellett volt, de a lord emlékeztette őt, hogy barátja, Francastar hercege s Wersgalber hercegnő egészen Valentia-ig jutottak el: erre aztán elhatározták, hogy ők is úgy cselekszenek.

Bezzeg örvendett Senki fia, ki már aggódni kezdett, hogy haza mennek a nélkül, hogy tengert látott volna.

Délelőtt kilencz órakerült már rájuk az utazókocsi. A lord és lady hátul, Ashton gróf velük szemben helyezkedett el. John és Marion a kocsisaroglya ülésében, a groom pedig a kocsi mellett foglalt helyet. A kocsi födelét egyelőre nem húzták fel. Minek utána a Brandon-szálló szolgazemélyzete alázatos hódolattal elbúcsúzott ő kegyelmességeiktől, valahára elindultak.

A két délezeg ló mintegy negyed mérföldig ügetett a Felső-tó lefolyásától eredő Doogary-folyónak partja hosszában, aztán a Gillyendy-Recks heglánczának néhol meredek hegyi

újjára kanyarodtak be, itt azonban csak lépést mehettek. Minden út kanyarulatánál új meg új kép tárul szemük elé. Ez Kerry grófságnak, sőt egész Irlandnak hegyben legdúsabb része. Délre keletre mintegy kilencz mérföld távolságra a Gillyendy-Reckstől innen tűnt elő a felhőkbe vesző ormával a Carrantuhill. A hegy lábánál szanaszét szirtdarabok, kőtuskók hevertek egymás mellett, a folytonos hegyomlás maradványaként.

Dél tájban érkezett a kocsis a Gillyendy-Recks egyik szűk hasadéka. Messze földön híres hegyhasadék ez.

A vadregényes vidéken itt is, ott is tenger-szemeként tavak tükröi csilámlanak.

Atholva e hasadékon, sebesebben robogott alá a meredékes úton a kocsis éjszak-nyugot felé. Három óra alatt elérte a Lawne partját, mely a Killarney tavak föléleges vizét a Dingle-öbölbe vezeti le. Ennek a folyónak a mentén haladtak négy mérföldnyire, úgy, hogy épen hatot ütött az óra, midőn a kilencz mérföldnyi úttól elfáradva Kilgobinetben, egy kis mező-városban, pihenőt tartottak.

V.

Juhászok és vadászok.

Másnap vonatra ült a társaság és három óra tájban tiz napi távollét után otthon voltak újra a Trelingar-kastélyban.

A lord és lady a killarneyi tavakra meg a

Kerry-hegyvidékre tett hagyományos kirándulásán — szerencsésen túl estek.

— No, ugyan érdemes is volt ennyi kellemtelenséget nyakunkba venni, — mondá a lady.

— És olyan rettenetes unalommal megbirkóznai! — tévé hozzá a lord.

Bezzeg Senki fia sok szép emléket hozott magával.

Első dolga az volt, hogy Katnál Birk felől tudakozódjék.

A kutyának nem történt semmi baja, Kat nem feledkezett meg róla. Minden este eljött a szokott helyre s a mosóné tőle kitelhetőleg adott neki enni.

Senki fia még az nap este, mielőtt szobáskájába tért volna, felkereste Birket a gazdasági épületek mögött, a rendes találkozó helyen. Elképzelhetjük, minő örömdetes volt ez a viszontlátás! Egy kissé lesoványodott ugyan, mert nem igen lakhatott jól naponta, no de okos szemei épen úgy csillogtak, mint annak előtte. Senki fia megígérte neki, hogy lehetőleg minden este felkeresi s ezzel jóéjszakát kívánva, otthagya. Birk, minthá érezte volna, hogy ennek így kell lennie, belenyugodott a változhatatlanba. Hja, okosoknak kellett lenniök. A Trelingar-kastély környékén sejtjeni kezdtek Birk létezését, mert a kutyák már gyakrabban ugattak gyanakodva.

A kastélyban újra minden a rendes kerékvágásba zökkent — tovább vegetáltak. S ez a kifejezés nagyon ráillik a kastély úri lakóinak

életére. Úgy beszéltek még, hogy szeptember végeig maradnak itt, aztán télire beköltöznek Edinburgba s ha a parlament ülései megkezdődnek, Londonba költöznek át. A lord és lady ezalatt egyebet sem tettek mérő nagyúri szokásból, mint untak magukat, a szomszédos uraságokkal megkezdődtek a kétségbeejtően pontos látogatások.

Senki fiára szörnyen nyomasztólag hatott ez az egyhangú élet. Napról-napra túrnie kellett Scarlett durva bánásmódját; mert ez a jó úr eszélnak tekintette őt. Asthon gróf bogarai miatt sem volt soha nyugta. Minden perczben újabb meg újabb dolgokat parancsolgatótt neki, hogy a következőben visszavonja és egészen más rendelkezést osztogasson ki, úgy, hogy a kis groom azt sem tudta, hol áll a feje. Úgy érezte, minthá kezét-lábát zsarnoki önkényvel megkötötték volna s hol ide, hol oda rángatták őt. Az előszobában, a eseléd-házban egyaránt kaczagták a miatt, hogy ide küldik, vissza-kialtják és valójában csak bolondá tartják. Oh, mennyire fájt ez neki!

Esténként, ha fáradtan felment szobáskájában, tépelődött helyzete fölött, melybe őt a nyomor kényszerítette. Örökké csak nem lehet Asthon grófnak a groomja. Érezte, hogy többre tarthat számot. A vele született becsvágy és önérzet fellázadt benne még csak annak a gondolatára is, hogy örökké másnak szolgálja legyen, holott telve volt függetlenségre való vágygal...

(Folyt. köv.)

KÉPVISELŐK ÉS FÖRENDIHÁZI TAGOK AZ ÚJ ORSZÁGHÁZ ELŐTT A DÍSZMENET ERKEZÉSÉRE VÁRKOZVA.

sági tag. A Ferencz-József-rend középkeresztjét és lovagkeresztjét tudomány, művészet, kereskedelem, ipar és hivatalnoki osztály több érdemes férfi kapta. Így: Vámosy Mihály budapesti ref. gymnasiumi igazgató és Zala György szobrász. A miniszteri tanácsosi címet Beóthy Zsolt dr., Csátary Lajos dr., Hajnik Imre dr., Heinrich Gusztáv dr., König Gyula dr., Lengyel Béla dr. egyetemi tanárok és Szily Kálmán, az Akadémia főtitkára kapták. A koronás aranyéremkeresztlet kitüntetettek nevei között az opera és nemzeti színház főrendezőinek, Alszeghy Kál mánnak és Tóth Imrének neveivel találkozunk. Alig van osztálya a társadalomnak, melyet a kitüntetettek és elismerések kikerültek volna. Itt ezuttal az irodalom és művészet köréből kitüntetettek említettük föl; a kitüntetettek teljes sorozatát társalunknak, a «Politikai Ujdonságok»-nak június 10-én megjelent számában közöltük. Titkos tanácsosi méltóságot adott ő felsége: dr. Psilovics György zágrábi érseknek, Bubics Zsigmond kassai róm. katolikus püspöknek, Czorda Bódognak, a kuria második-előnöke, vértessaljai Vértessy Sándornak, a budapesti itélőtábla elnökének, gróf Nádasdy Ferencz főrendiházi tagnak és gróf Dessewffy Aurélinek, az országos magyar gazdasági egyesület elnökének.

Pápay István kitüntetése. Az ezredévi ünnepek kitüntetéséhez tartozik, hogy ő felsége Pápay István osztályfőnököt, első kabinet titkárt, az első osztályú vaskorona-renddel tüntette ki.

Pápay közel huszonöt év óta működik a királyi belső környezetében, s ő felségének egyik legbizalmasabb embere. Pápay szerkesztéi rendszeresen ama válaszokat, melyeket a király a magyar küldöttségek üdvözlőre szokott adni. A magyar jogi és állami széles körű ismeretek mellé járulnak Pápaynak személyes tulajdonai is, melyek ő felsége szives hajlandóságát annyira megnyerték, hogy állandóan közelében kívánja látni. Most is, mikor az ezredévi ünnepek előtt szóba jött, hogy tekintettel Pápay gyöngékedésére, a kabinet titkár is kövesse ő felségét, a király így válaszolt: «En miattam tegyék vatta közé, de Pápaynak velem kell jönni.» A rendjelet a király személyesen adta át Pápaynak.

Az angol biblia-társulat ajándéka a királynak. Érdekes ajándékkal kedveskedett a nagybritanniai biblia-társulat a királynak. A társulat a Károli Gáspár féle bibliából egyetlen magyar példányt nyomtatott, még pedig pártját ritkító pazar fényű kiállításban. Ezt a remek könyvet, a melyhez magyar ajánlat van csatolva, dr. Duka Tivadar ezredes, Londonban élő tudós hazánkfiának vezetése alatt küldöttség hozta Budapestre és nyújtja át a királynak. Az angol biblia-társulat ugyanennek a bibliának hű mását nyomatta egyetlen példányban, de czirillbetűkkel az orosz czár számára. Az orosz bibliát a czárnak a moszkvai koronázási ünnepek alkalmával adták át.

A budapesti egyetem új rektora. A budapesti tudományegyetem 1896-97-iki iskolai évére dr. Bognár István, a theologiai fakultás tanárát választották rektorra.

Nemzetközi hírlapírói kongresszus Budapest. A kongresszus június 15-én nyílik meg és

lítás helyiségében. Ott voltak: Császa György kalocsai, Samassa József egri, Dessewffy Sándor csanádi, Rimely Károly besztercebányai, Szmercsányi Pál székesi püspök, Mihályi Viktor dr. balázsfalvi érsek, Fehér Póly pannonhalmi főpát, Fejérváry Géza báró, Wlassics Gyula dr. miniszterek, országgyűlési képviselők, egyetemi tanárok, tábornokok, az arisztokrácia több tagja, különösen a fővárosi hölgyközönség igen szép számmal. Pontban 10 órakor érkezett Stefánia özevgy trónörökösné a Nemzeti Múzeum elé Széchenyi Melánia grófnő udvarhölgy és Gudenus báró főudvarmester kíséretében. A Múzeum-kertben és a Múzeum-köruton összegyűlt óriási néptömeg nagy éljenzéssel fogadta. Az alsó lépcsőkön Szapáry István gróf, Széchenyi Gyula gróf, Wekerle Sándor dr., Tabódy József, Breznay Béla, Ribényi Antal, Cziklay Lajos és ifj. Jankó János dr. üdvözölték. Stefánia főhercegnő azután Wekerle kalauzólása mellett fölháladt a lépcsőn s belépett az oszlopcsarnokba. A fogadására megjelent urinők és urak fölörbe állottak, Wekerle Sándor rövid beszédben üdvözölte a trónörökös asszonyt és kérte, hogy nyissa meg a kiállítást. Stefánia özevgy trónörökösné a következőképen válaszolt: «Örömmel esatlakozom kegyteljes vállalatukhoz s Isten áldását kérve működésük sikerére, az ennek czéljaira szolgáló kiállítást megnyitottnak nyilvánítom.» Szavait perczekig tartó éljenzéssel fogadták. Stefánia főhercegnő ezután kezét fogott a jelen volt úri nőkkal s bemutatatta magának a bizottság több tagját. A bemutatottakkal mindnyájával váltott néhány szót. A rövid cerele után Jankó János a kiállítás rendező igazgatója végig vezetett az özevgy trónörökösné az egyes csoportok előtt, röviden megmagyarázván a csoportok tárgyait. Stefánia főhercegnő nagy érdeklődéssel hallgatta az előadást s kérdézőkódásával többször meg is szakította. A kiállítás tárgyainak megszemelése után Stefánia főhercegnő megnézte Munkácsynak a főrendiház termében levő honfoglalási képét. Innen néhány percz múlva ismét lejött az oszlopcsarnokba, s néhány csoportot még egyszer megnézett. Távozása előtt a csarnok közepén beszélt a bizottság tagjaival, Ribényi plébánosnal, Wlassics, b. Fejérváry miniszterekkel, a jelen volt főpapokkal és Jókai Mórral. Végül megköszönte Wekerle Sándornak és Jankó Jánosnak a kalauzólást és a lenn egybegyűlteket zajos éljenzése közt távozott. Képeink az özevgy trónörökösné fogadására a Múzeum lépcsőin összegyűlteket és azt a jelenetet ábrázolják, midőn a főhercegnő a Múzeumból kilép s eltávozik. Egyik képen a Stefánia főhercegnőre várók közt a lépcsők felett a múzeum ajtajában Wekerle alakja ismerhető föl, s tőle jobbra Ribényi kispesti plébános, balra Cziklay Lajos hírlapíró, a kik a kiállítás és az építendő templom ügyében nagy buzgalmat fejtettek ki; egy másik képen szintén Wekerle közelében ismét Ribényi plébános és Breznay Béla tud. egyetemi hittanár, a rendező bizottság elnökei láthatók, úgyszintén Jankó János az érdekes kiállítás rendezője, s még többen.

litás helyiségében. Ott voltak: Császa György kalocsai, Samassa József egri, Dessewffy Sándor csanádi, Rimely Károly besztercebányai, Szmercsányi Pál székesi püspök, Mihályi Viktor dr. balázsfalvi érsek, Fehér Póly pannonhalmi főpát, Fejérváry Géza báró, Wlassics Gyula dr. miniszterek, országgyűlési képviselők, egyetemi tanárok, tábornokok, az arisztokrácia több tagja, különösen a fővárosi hölgyközönség igen szép számmal. Pontban 10 órakor érkezett Stefánia özevgy trónörökösné a Nemzeti Múzeum elé Széchenyi Melánia grófnő udvarhölgy és Gudenus báró főudvarmester kíséretében. A Múzeum-kertben és a Múzeum-köruton összegyűlt óriási néptömeg nagy éljenzéssel fogadta. Az alsó lépcsőkön Szapáry István gróf, Széchenyi Gyula gróf, Wekerle Sándor dr., Tabódy József, Breznay Béla, Ribényi Antal, Cziklay Lajos és ifj. Jankó János dr. üdvözölték. Stefánia főhercegnő azután Wekerle kalauzólása mellett fölháladt a lépcsőn s belépett az oszlopcsarnokba. A fogadására megjelent urinők és urak fölörbe állottak, Wekerle Sándor rövid beszédben üdvözölte a trónörökös asszonyt és kérte, hogy nyissa meg a kiállítást. Stefánia özevgy trónörökösné a következőképen válaszolt: «Örömmel esatlakozom kegyteljes vállalatukhoz s Isten áldását kérve működésük sikerére, az ennek czéljaira szolgáló kiállítást megnyitottnak nyilvánítom.» Szavait perczekig tartó éljenzéssel fogadták. Stefánia főhercegnő ezután kezét fogott a jelen volt úri nőkkal s bemutatatta magának a bizottság több tagját. A bemutatottakkal mindnyájával váltott néhány szót. A rövid cerele után Jankó János a kiállítás rendező igazgatója végig vezetett az özevgy trónörökösné az egyes csoportok előtt, röviden megmagyarázván a csoportok tárgyait. Stefánia főhercegnő nagy érdeklődéssel hallgatta az előadást s kérdézőkódásával többször meg is szakította. A kiállítás tárgyainak megszemelése után Stefánia főhercegnő megnézte Munkácsynak a főrendiház termében levő honfoglalási képét. Innen néhány percz múlva ismét lejött az oszlopcsarnokba, s néhány csoportot még egyszer megnézett. Távozása előtt a csarnok közepén beszélt a bizottság tagjaival, Ribényi plébánosnal, Wlassics, b. Fejérváry miniszterekkel, a jelen volt főpapokkal és Jókai Mórral. Végül megköszönte Wekerle Sándornak és Jankó Jánosnak a kalauzólást és a lenn egybegyűlteket zajos éljenzése közt távozott. Képeink az özevgy trónörökösné fogadására a Múzeum lépcsőin összegyűlteket és azt a jelenetet ábrázolják, midőn a főhercegnő a Múzeumból kilép s eltávozik. Egyik képen a Stefánia főhercegnőre várók közt a lépcsők felett a múzeum ajtajában Wekerle alakja ismerhető föl, s tőle jobbra Ribényi kispesti plébános, balra Cziklay Lajos hírlapíró, a kik a kiállítás és az építendő templom ügyében nagy buzgalmat fejtettek ki; egy másik képen szintén Wekerle közelében ismét Ribényi plébános és Breznay Béla tud. egyetemi hittanár, a rendező bizottság elnökei láthatók, úgyszintén Jankó János az érdekes kiállítás rendezője, s még többen.

A DÍSZMENET ELINDULÁSA AZ ÚJ ORSZÁGHÁZTÓL.

Divald Károly fényképe.

A «Franklin-Társulat» kiadásában Budapestben megjelen, és minden könyvtárbanál kapható:

AZ ÁRPÁDOK TÖRTÉNETE.

IRTA

SEBESTYÉN GYULA.

Ára füzve 1 frt 50 kr. — Ára füzve 1 frt 50 kr.

Tartalom: Előszó. — A pogány magyarság kora. Az őshazától az új hazáig. — A pogány hőskor mondavilága. — A pogány magyarok műveltsége. — A magyar ker, egyház és királyság megalapítása. Gejza fejedelem, az úttörő. — István diadalra juttatja a kereszténységet és királyságot. — István király egyházi és állami intézkedései. — Imre királyi és Gellért püspök. — István király utolsó évei és halála. — A magyar királyság küzdelme a nyugoti és keleti császársággal. — III. Henrik császár támadásai hazánk ellen. — I. Béla és családja elhárítja a német támadások veszedelmét. — Szent László király. — Kálmán király. — Küzdelem a görög császársággal. — III. Béla király. — A magyar királyi ság hősi korának mondavilága. — Az arany bulla és az utolsó Árpádok. II. Endre király és az arany bulla. — IV. Béla és a mongol vész. — Az utolsó Árpádok. — Az Árpádok öröksége.

Molnár és Trill új szerkezetű körképe, a Pokol.

Az emberi fantázia legnagyobb alkotása Dante Pokla a városligeti fasor végén körkép alakjában látható. Ez a körkép merőben új beosztású látványosság.

Fő részei:

1. A lelkek átkelése az Acheronon.
2. A lebegő lelkek.
3. A tékozlók és fűsvények hegye.
4. Die vár. Az izzó torony.
5. Az égő sírok.
6. Az ember-fák erdeje.
7. A vérfolyó.
8. Az égő lábak mezeje.
9. Az ostromlottak.
10. Az aranycsuhás barátok körmenete.
11. A mérszálás.
12. A kígyók földje.
13. A jégvilág.

Megszámlálhatatlan sokaság. Alomvilági tájak. Soha eddig nem látott színházok. A világak egyetlen, áttetsző színekkel és szabad alakokkal szerkesztett körképe. Látható reggel 9 órától egész nap a király-utcai fasor végén, szemben a kiállítás második főkapujával.

Belépő díj 50 kr.

A Városligetbe menő villamos kocsik, omnibuszok és lóvonatu kocsik megállóhelye. A Pokol Gárdonyi G. fordításában a körképből vett képekkel illusztrálva minden könyvkereskedésben kapható. Az ára 50 kr.

A nap változó világossága szerint változó színházok! A tűnemenyes festészetnek legnagyobb s egész világon egyedül álló alkotása.

Hirdetések felvételnek

a „Vasárnapi Ujság” kiadó-hivatalában, Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

Hirdetéseket

minden bel- és külföldi hírlap, szakfolyóirat, naptárak stb. számára, a legjobban és legolcsóbban eszközöl a 38 év óta fennálló, legjobb hírek örvendő I. osztrák hirdetési iroda

Oppelik A. utódja

OPPELIK ANTAL

Bécs, I. Grünangergasse 12.

Legújabb hírlap- és naptár-katalogus, valamint költészet-tervezetek ingyen.

A főváros legszebb látványossága

az Andrassy-út végén Feszty Árpád óriási körképe:

magyarok bejövetele

Ez a kép három évig készült, s a magyar festőművészet legnagyobb alkotása. Egy 1800 cm-ternyi, e szára szőtt vásznon s a hozzá épített kőfalak palotájában a magyaroknak a valózói völgybe való beérkezését tünteti fel.

A kép szembetűnő részei:

1. Árpád és a vezérek.
 2. A harc s szláv had maradákaival.
 3. Latorcz és a fogoly szlávok.
 4. A fejedelem-asszony és a magyar nők bevonulása az ókrös szekereken. Előttük a pogány oltár a rajta haldokló szláv pappal.
 5. A nőrablás.
 6. A pogány magyarok fehérlo-áldozata. A táltos, a kádár, táncos leányok, bonczok, igriczek és dobosok csoportja.
 7. Sátorverő magyarság.
- A háttérben a beregi rónaság, Lovácska, a munkácsi várhegy, a Latorcza folyó, az Istenhegy, Pálhegy, Szarkahegy stb. mérföldekre terjedő meszeségben látható.

Látható reggel 6 órától este 10 óráig. Este villamvilágításnál.

Belépő díj 50 krajczár.

FRANKLIN-TÁRSULAT NYOMDÁJA.

BUDAPESTI CZÉGEK.

TALÁLmányok

szabadalmazását es-
köli mind. államban
Réthy János
nemzetközi mérnöki és szabadalmi irodája,
Budapest, Erzsébet-körút 2. sz. (népszínház
mellett). Legrégibb szabad. iroda. — Telefon.

Gummiárúk,

betegápolási czikkék *séreltök* (óvszeret F. Berguerand
párisi gyárostól), legelőnyösebben beszerezhetőek
Polgár Sándor egyetemi kötszerésznel,
Budapest, Erzsébet-körút 50.

27 éven át
v. állami kórházi
igazgató orvos

gyógyít gyorsan, discre-
tül és biztos sikerrel
minden férfi és női bajt.
Czim: Kardos

specialista,
Kerepesi-ut 6. (kere-
pesi-bazár) I. em. ajtó 2.—
Rendel: d. e. 7-8, 11-2,
d. n. 6-7-ig. Levélben is.

A Magyar Asphalt

részvény-társaság
Budapest, Andrassy-út 30
elvállalja jótállás mellett
legelőcsöbbsen
asphalt-burkolatok
fektetését és
nedves lakások,
pinczék, stb. gyökeros
száraztátételét.
Telefon.

Levélbélyeg-kereskedés
PRÜCKLE J. C.
Budapesten, IV., Régi posta-u. 5.
Alapított 1876.
Veszek! Eladok! Cserélek!

Művelőanyag
Művelőanyag
Művelőanyag
Művelőanyag
ajánl
és
elhelyez

Gerson Anna asszony
BUDAPEST,
Andrassy-út 21.
(félelelet)

ŐS BUDAVÁRA

(a kiállításal kapcsolatban)

május 1-én megnyílt.
Bérlétegyek az évadra 12 frt, hivatalnokok és tisztiek r. 8 frt.
Kaphatók: Ős Budaváran (állatkert). Előjelezhetőek:
Milleniumi utazási és ellátási vállalatnál (Gizella-tér 4.).

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
legújabb Ágoston
SAVANYU-KÚT

Több mint

50 év óta sikerrel használtatik!
Szeplőket és májfoltokat, valamint
az összes
bőrtisztítatlanságokat
biztosan eltávolítja az

Eszéki Spitzer Kenőcs
és az
eszéki Salvator szappan

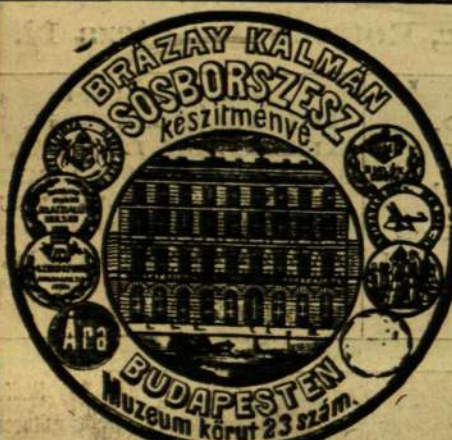

Valódi minőségben csak a
VÉDJEGY. 6667
DIENES J. C.-féle
gyógyszertárban.

Eszéken, felsőváros.
1 tégely Spitzer kenőcs 35 kr.
1 üveg mosdóvíz 40 kr.
1 darab Salvator szappan 50 kr.
1 tégely kézpaszta 60 kr.
1 doboz Lyoni rizspor 3 színben 50 kr. és 1 frt.

Figyelmeztetés. Csak akkor valódi, ha fenti
törvényileg beiktatott védjegygyel el van látva
és kéri a t. cz. közönség csakis Dienes-féle
eszéki kenőt és szappant kérni és elfogadni.

Főraktár Budapesten:
TÖRÖK JÓZSEF úrnál
Király-utca 12.

Az általánosan ismert, jó hírnévnek örvendő s több oldalulag ki-
tűntetett sósorszesz-készítményem — kelendőségénél fogva — sok
utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy
azokon czimjegyemet módosítom s arra két nyomtatban saját ház-
zam külc alakját veszem föl, bejegyeztetvén azt egyszermind
védjegyként a budapesti iparkamaránál.

SÓSORSZESZ
általánosan ismert kitűnő házaszer; különösen a bedörzsölés-kenő-
gyűrő-gyógyomónál (massage) igen jó hatású. Ajánlható egyszer-
mind fogtisztító szerül is, a mennyiben a fogak fényét elősegíti,
a foghúst erősíti és a száj tisztá, szagtalan izt nyer a szesz elpá-
rolgása után, ugyszintén fejmosásra és a hajnyak erősítésére, a
fejkorpa képződés megakadályozására és annak megszüntetésére.
Egy nagy üveg ára 90 kr., egy kisebb üveg ára 45 kr.
BRÁZAY KÁLMÁN
Budapesten, IV. ker., Múzeum-körút 23. szám.

Franklin-Társulat nyomdája, (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.)

Plasticon, Andrassy-ut 69.

Igen tisztelt asszonyom!

Mélyen tisztelt uram!

Kötelességünket teljesítjük, ha tisztelettel ér-
tesítjük, hogy a régi műcsarnok palotájában,
Andrassy-ut 69. szám, a hol a „**PLAS-
TICON**“ vállalat mutatja be az ő művészies
látványosságait, megnyitották a

KALIFA tündéerkertjét.

Az ezeregy éj csudás regéi írják le a költői mű-
vészetnek ezt az alkotását. A szemnek káprázatos
látványossága ez a kert. Pazarul ékesítve keleti
növényekkel, illatos virágokkal.

A Kalifa tündéerkertjét
és a „**PLASTICON**“-t
nézze meg mindenki!

Budapest, 1896. évi május hó.
„**PLASTICON**“, a műcsarnok
régii palotája, Andrassy-ut 69.

Eppen Amerikából megérkezett!

5000 Photore
(Mellényzseb-fényképező)
nagyzerden sikerült találmány, magától Edison-
tól megdicsérve. Felvétele mindig készen, Pil-
lami-fényképező.
Egy teljesen felszerelt Photoret ára
Film-mel 36 felvételre 4 frt.
Használatban az amerikai, francia és angol rend-
őrségeknek.
A Photoret főraktára:
Bécs I., Prediger-gasse 3. szám,

Korunk fő nyavalyája az idegesség
és vértelenség, melyből számtalan más kór származik.
Ez ellen pedig legbiztosabban hat a

VASAS CHINABOR
1 üveg 1 frt 90 kr., 5 üveg franco külföld 8 frt.
Esen bor a saját magam által termelt ménési Sherryvel van
készítve és minden hasonló készítmények között a legtöbb
chinaját és vasat tartalmazza.
Rozsnyay Mátyás gyógyszer. művegy. Aradon.
Kapható Budapesten: **Török József gyógyszerész úrnál** és
minden magyarországi gyógyszerertárban.

MARGIT-ORÉME

hírneves, az elegáns hölgyek által
használt araszörme (nem zsíros ko-
nos) rövid idő alatt ifjítja és szépíti
az arcot, eltávolítja az arcról minden-
nemű bőrtisztatlanságot.
Egyedüli szer szeplő, májfoltok,
pattanások, bőrtáncok (mitesser) ellen.
Bámulatos hatása abban rejlik, hogy
a bőrre kenve az által rögtön felvé-
tetik és ez okozza azon csodás átala-
kúlást, hogy szeplővel vagy májfolt-
okkal teljesen fedett arcz 3-4 nap alatt alabástrom
fehérré lesz.

Mivel nem zsíros — nappal is alkalmazható, — a krém-
vel bekenett bőrön a hölgyor remekül tapad. Ára 50 kr. 1 frt.
Margit-szappan ára 35 kr. — Margit-hölgypor,
fehér, rósa és crème színben ára 60 kr. — Mar-
git-fogpép 50 kr.
FÖLDES KELEMEN gyógyszerertára,
Aradon, Deák Ferenc-utca 11. sz.
Főraktár **BUDAPESTEN, Török József, Király-utca.**

Csorba fürdő.

Klimatikus gyógyhely, Liptómege.
1357 méternyire a Magas Tátrában.

A „Tátra gyógygy“ hazánk 1000 éves fenállását ma-
radandó emlékké ünnepi: fogakerekül vasutja június
hóban nyílik meg.
Csorba fürdő a lélegző-, emésztő- és választó szervek
bántalmaitnál, vérkeringési zavarok, mindennemű ideg-
bántalmaknál, szervi vagy öröklött betegségek gyógyításá-
nál felülmulthatatlan.

Megnyitás május 15-én.

A főtátrában (július—augusztus) penzió naponta
3 frt 50 krtól 5 frt 50 krig. Az árak az elő- és utóidény-
ben 30 százalékkal olcsóbbak. Állandó fürdőorvos, házi
gyógyertár, posta- és táviratvonal. Meleg kád-, fenyő-,
zuhany- és hideg-fürdők. Pompás sétáutak a fenyvesekben.
Turisták központ vezető állomás. Részletes felvilágosi-
tással és értesítőkkel szolgálnak.

KLIMO TESTVÉREK
Csorba fürdő, fürdőbérlet és a
fürdőigazgatóság.

WEINWURM ANTAL
fényképez első magyarországi
chemigraphiai műintezete
Budapest, IV., Karoly-utca 3.
készít mindennemű
czinkkedési díczet,
autotypia, phototypia,
chemigraphia és chro-
motypia utján. Alap-
rajzok, térképek, há-
lőzatok fotolitografiai
úton a
legúj-
nyosab-
ban sok-
szorosított-
tanak.
Külön
berendezés
há onkivül
való fényké-
felvételekre

25. SZÁM. 1896.

BUDAPEST, JUNIUS 21.

43. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és egész évre 12 frt
POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt félév — 6.
Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG egész évre 8 frt
félév — 4.
Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK egész évre 5.—
félév — 2.50
Külföldi előfizetésekhöz a postalg
meghatározott viteldj is eszanolandó

A MI DÍSZMENETÜNKRŐL.

EZREDÉVI ünnepléseinknek egyik leggyönyör-
űbb részlete volt a június 8-dikán tartott
országos díszmenet, mely nemcsak ritka
fényességével, hanem igazi nemzeti jellegével is
nagyon megragadta a közfigyelmet. Ilyen ünneplés
alkalmakkor a nagy és nálunk mindig «mű-
velt»-ekül emlegetett nyugati népek a lovagkor
jelmezeit és fegyverzetét öltik fel, melyek egyik
népnél olyanok, mint a másikonál, meg a régi
czéhek hagyományos ruháit és jelvényeit szedik
elő; mi egyszerűen fölveszük szokott ünnepi
díszmagyar öltözetünket, vagy régi vitézeink
pánczélos felszerelését, és rögtön készen van az
a tisztán magyar pompa, a melyet sem kelet,
sem nyugat nem tud utánunk csinálni.

A mostani ünnepnapra nyolczvankilenc tör-
vényhatóság öltöztette díszbe és küldte föl a fő-
városba ezer főre menő daliát, kikhez itt még
a világi és egyházi méltóságoknak, meg a kato-
naságnak tizennégy kisebb-nagyobb csoportja
csatlakozott, hogy diadalmenetben meghordoz-
zák a nézők százezrei előtt a magyar alkotmá-
nyosság legfőbb jelvényét, az ősi királyi koronát
s aztán e drága ereklye kíséretében hódo-
latra vonuljanak a legalkotmányosabb koronás
király elé.

A páratlan pompájú díszmenet igen szépen
volt tervezve s a legpéldásabb pontossággal
és renndel végrehajtva. Tökéletesen megérdem-
melte azt az örvendő érdeklődést és általános
elkeseredést, melyet az egész haza érzett és
tanúsított iránta.

A menet fényes sikerének az ég is különösen
kedvezett. A leggyönyörűbb reggellel viradt föl
a kitzított nap, június 8-dika. A teljes pompá-
ban fölkelő nap hevét jótékonyan enyhítették
az ide-oda szállongó apró, vékony felhők, melyek
könnyeden úszkálva siklottak el koronként a
nap tányéra előtt, a nélkül, hogy esővel fenye-
gettek volna.

A menet gyülekező és rendezkedő s egyszer-
mind induló helyeül a Vérmező volt kitzűve, a
budai résznek az a tágas paláya, mely a Vár-
hegy nyugati töve alatt terül el s régebbi idő óta
katonai gyakorló-térül szolgál.

A rend őrei már kora reggel körülvették a
Vérmezőt s a járőrelőket a tér oldalai mentén
haladó utakra terelték. Ot őra után kezdtek
érkezni felügyelőikkel a menetben használandó
lovak, majd pedig lassanként a lovagok is, kikét
egész kocsisor szállított a helyszínére.

A DÍSZMENET ELINDULÁSA A VÉRMEZŐRŐL: A MENETET VEZETŐ BELÜGYMINISZTER AZ OSTROM-UTÓZA ELEJÉN.

A DÍSZMENET ELVONULÁSA A VÁRBAN A DÍSZTÉREN.